byriin proliitaarinar negedegtii!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. ГК bolon yiledb. eble-
B-M. zəbləliin əmenəəs ədər byri niitelegdene. IX zilde garça baina.

1932 onii
Ogtiaaвri 20 edər

№ 244 (798)

Zakika yne:
Sara byriin 1 təkərig. Alban gazaruudta 1 tək. 30 mən. G daada ulasta—1 tək. 50 mən.
Dugaar nezeedlin yne 5 mənge

„B-M. Ynenii" korooni aadris.
Верхнеудинск, Центросоюзная 1
тел. № 3-23, каб. ред. № 344.

15 dugaar ogtiaabriigii socaliis tariaan azaliin byke salbarinuudta amzaltataigaar ugtaka

Dneepriin olegtrestaanciin bajariin neeltede bailcasan kamtiii azaltanii kui kuraliin biçegees

Leeninii neremzdte Dneepriin elegtriin staanciin bajariin neeltede bailcasan kamtiin azalta eregtei, ekener bol SSSR-iin kamtiin azaltai eregtei, ekenerte kandaza biçeg biçebə. Tus biçeg dotor keleseni: Bidener bol gabşagaiçalgiin dyreşeliigi socaliis tariaalanda şilzyylke ujalga abababdi. kolkoosuudiigi aza akui ba emkidkelgiin talaar bekizyylke zoriigiigi nam bol bidenii əmenə tabisan baina. Kolkoosiin tarilgiin urgaciigi debşyylke, kədəlməriiingəə çanariigi saizaruulka jabadalda byke kyçee elsyylke keregtei. Tariaa tuşaaka tukai ulasiingaa əmenə əgsən ujalgaa gyicedkeze, kədəənii aza akuin namariin kədəlməriiigi cag bolzor dotoroni təgəskəzə ulastaa maka tuşaaka təsəbəə cag bolzor dotoroni dyyrgeze, kolkoosiin kudaldaagi kəgzyylke, BK(b) Namiin TK-iin sentiaabriiin pleenymiin togtooliigi ogtiaabriin dugaar, oi kyrtele icgyed eke, kaɒ r namariin şirelgenyydiin təsəbiigi 100% gyicedkeze oktiaabriiin 15 oigi ugtakiigi kan i kural boleregtei, emegtei kamtiin azaltaniigi urina.

ZƏBLƏLTƏ KUDALDAANII KƏGZƏLTIIN TUKAI

Nək. Zeleenski ba Mikojaanii toocooto iledkelyyd ba nək. Anceloovіçiin kabsaralta iledkeliin tuşaa

BK(b) Namiin TK-iin pleenymees 1932 onii sentiaabri 29 nii ədər gargasan

TOGTOOL

Zəbləliin kudaldaanii tukai TK-iin gargasan togtooliig gyicedkeze baisanii tukai SSSR-iin Beledken Kangaka Aradiin Komisariaad ba ceentresojuuziin toocooto iledkel Təbiin Kinan baicaaka komiis Kədəlməriçən tariaaçanii inspeegciin kabsargalta iledkeliigi sonosood, BK(b) Namiin TK-iin pleenymees temdeglekeni.

Butarkai kudaldaanii salbarinuudiigi delgeryylke tukai TK-iin gargasan togtooliigi azal kereg deere bejelyylkiin uçaraa 1932 onii turşa dotor SSSR-iin Beledken kangaka Aradiin Komisariaad bygede 71000 magaziin neezei, enyynees oron nutagiin koton gazaruudta 30:0, kədəə nutaguudta 4080 m. bolzoi. Mən ene kugacaa dotor 5900 biçiikan sarabça maikanuud şineer neegdesen baina. 1932 onii 7 sara dotor Beledken kangaka Aradiin Komisariaadiin ulasiin kudaldaanii kabaatai butarkaigaar kudaldaka salbarini 26300 magaziin ba 9 mingan biçiikan sarabça maikan bolzo 67% nemesen bolno.

1932 onii turşa dotor Ceentresojuuzaas 13100 magaziinuud neezei, enyynees kotodo 5400, kədəədə 77000 ba basa 22500 toon biçiikan sarabça maikantai bolzoj. Mən ene zilde ed kereglegçediin kopiraacaas 167700 magaziin ba 49700 biçiikan sarabça maikanuudiigi neezei, butarkai kudaldaanii salbarinuud 40% nemesen baina.

2. TK-iin togtooliigi gyicedkekiin uçaraa Beledken Kangaka Aradiin Komisariaadiin medeldeki aza yiledberiiin negedelyydees, alas koliin kizagaaruud ba mozonuudta kelkii kudaldaanii baazanuudiigi delgeryylsen baina. Main negenees sentiaabriiin negen kyrtele 635 kelkii kudaldaanii moziin baazanuud neegdesenees Alas dorono kizagaarta 14, Zyyn Şibiirte 6, Baruun Şibiirte 27, Dunda-Aazida 23, ba Kazagstaanda 26 bolzoi

Beledken Kangaka Aradiin Komisariaadiin ulasiin kudaldaa ba Ed kereglegçediin kopiraaciin zygees rajoon koorondiin kudaldaanii baaza salbarinuudiigi delgeryylzei, Beledken Kangaka Aradiin Komisariaadaas 74 keseg ba Ceentresojuuzaas 288 keseg neegdesen baina. Enyynees gadna Ceentresojuuzaas 38 moziin baaza neesen baina.

Beledken Kangak Aradiin Komisariaadiin medeldeki aza yiledberi ed kereglegçediin kopiraaca da ulasiin naimaa gurbanii kelkii kudaldaanii baazanuud toonii talaar neleed sain delgeryylegdesenç bol tedenii olonki aza yiledberiiin ba kudaldaanii garuudiin baazanuudiin olonkini kadaa mənəə bolcor bagaar ilgaka jabadaliigi kereglekе bytyy balaigaar kubaadag, imagta baraa teelgeke jabuulka gazaruud baisan kebeeree yildeze, əərə əəriingəə medeldeki butarkai kudaldaagi bodosoor busad kudaldaanii gazaruudiigi kokiduuldag zandaa baina. Moskvaa Leeningraad ba busad kotonuudta konduter tamkinii zyilyyd ba margariin konseerbiigi baaza ba tasagiigi damzuulal ygei faabrigaar ceb ceke əərə əəriingəə kotiin kudaldaanii gazaruudta əkə mete

---

ygei bolgokiin tələə çangaar temeceke keregtei.

Engiin kunzaaçadtai eris çanga temeceke jabadaliigi balartuulkiigi oroldogço baruunii oportuniisuudiin ynendee byrzyilig libiraal yzel ba aaşa zabdalganuudiigi kair nair ydei cokiko juunaasç çukala baina. Mən tere mete zəbləltə kudaldaanii udka çanariigi oilgoko ygei, jərə kooson kubaari kiikeer kizaarlaka geze oroldodog „zyynii" zadarsan tologoinuudiigi zailuulka keregtei azai.

Ene meteer zəbləltə kudaldaagi ərgənəər delgeryylke zamda saad boomto kiigçe oportuniisuudtai eris çanga temeceze, nen tyryyn odoo ilangajaa ajuultai baruunii oportuniisuudiigi cokizo, tere mete „zyynii" nulglaaçad ba tedentei ajadan dagaldagçadiigi kaira ygei surgaka josotoi. Imagta iime zamaar zəbləliin kudaldaagi ərgəər delgeryylke josotoi azai.

Mənəədər tolilogdoson Namiin TK iin pleenymiin togtooliigi şuud şuluun, tyrgeer bejelyylkiin tələə byke kyçee elsyylen zagsaza oroko keregtei baina.

iime bolkotoi zyilyyd baikiin kamta, ceb ceke butarkai kudaldaanda gargamaar zyilyydiigi baazanuudta kajadag jabadal neleen olon baina, ene bol mən zarim oron nutagta aza yiledberiiin baazanuud ba kudaldaanii gazaruudiigi zokidgyigeer baiguulasantai ab adalikan alibaagi əədəseərgə açaka çereke jabadal gargadag ba mən talaar baraa nebteryylke jabadalda saad torguuli boldog baina.

Kudaldaanii salbarinuud nileed əsəkə, baraa tavaariin ergelte əsəzə, tyrgen bolson baikada, kudaldaanii alban gazaruudiin azalda TK-iin edii tedii togtooliin dotor temdeglegdesen ton jike jike dutagdaluud odoo kyrtele arilgagdaa ədii baina, yyniigi gerçelke zyilyyd: baraa tavaariigi bytyy balaigaar kubaadag ba nutag nutagiin kereglelliigi saitar kaikaralgyigeer jabuuldagiin yreer zarim nutagta baraa tavaar ilyy kebteze nəgəə zarimdani dutadag bodotoi zyilyyd bii, baraa tavaariin ergeltiigi aaliduulka jabadal, kyçeer baalaza baraa ilgaka, mən syyliin yjede yynii tukai ulasiin bodolgiigi erkilen jabuulka zuram sakilga suladal ba mən ene bodolgiigi şuud ebkeke jabadal; tavaar baraanii ergeltiin zaradal gargaşa jikedesen jabadal, ene bol ilangajaa zakirgaanii gazaruudiigi ilyy jikedken bambalgaza, ogto kereg ygei kudaldaanii tələəlegçənəriigi baridag uçaraas bolno, kudaldaanii alban gazaruudta kulagai ba kuurmag korotoi zyilyydiigi gargadag jabadal, ene bol kudaldaanii alban gazaruudiigi sainaar şaltaka jabadal geze ygei ygei ba mən gazaruudta yle byteke eteegediin şurgaza orosoniigi gereçeleke baigaa zyil mən geeçe.

4) Delgyyrees gaduur kereglegçedte əkə baraanii beledkeliigi kasaza, deelgyyrte garka ba ilangajaa kədəə garka baraanii beledkeliigi ərgədkə tukai ba mən delgyyrees gaduur kereglegçedte jabuulka baraagi ylemze sainaar, tyryyşiin eelzeende jabuuldag zanşaliigi usadkaka tukai BK(b) N-iin Təb komiteediintogtooliin gyiceelte bolgozo, tavaar jabuulka azal keregiigi delgyyrees edlegçedte tusatai bolgozo syylşiin 3 sarada (mai, ijyyniees ekileze kubilgasan baina.

12. Toonii təsətei, aza yiledberiees garka, 1500 mln. təkərigiin baraagi 1800 mln boloko tukai TK togtool bol ene ziliin tyryyşiin kagasta sula gyicedkegdeze baisan aad, koişoki saranuudta bolzo jirekedee TK-oos gargasan kemzeegeer, kədəə gargaka baraagi gyicedkeze çadamaar kurdabçalaltaigaar jabuulagdaza baina.

Iimede nutag nutagt aoçoko baraa tavaariigi cag cagtani kyrgedeg ygei ba nutag nutagiin aza akuin ilgabariiigi kaikardag ygei baina geze temdeglekeni çukala baina. TK-iin togtool baisaar baitala 1932 onii kədəə azaliin eldeb beledkelde zoriuulan batalza kakadagalsan tavaariigi ton bagaar bagadkasan baina, kudaldaanii alban gazaruud, ilangujaa kopiraaca diilenkidee kədəə gazaruudiin azalda, baraagaa engiin zokiztoi baraa eriltiin josoor kudaldakiin orondo, olon kereglegçedee (mən kolkoosuud) keseg bələg bolgon kubaaza nere dansa zokioogood əəsədiingəə duraar baraagaa daraka kadagalka ba kubaaka kyrteeke jabadal gargadag gazaruud baidag baina, basa jabadaluudiigi oron nutagiin nam zəbləlyyde s şuud kiisen zaabariiin josoor kiideg jabadal ali olon baina.

Zəbləliin naimaagi caaşadaa kegzyylke ba dursagdasan bykii dutagdaluudiigi zailuulkiin uçaraa BK (b) Namiin TK-iin pleenymiin togtookoni:

1. Caaşadaa kotiin kudaldaanuudiin salbariigi kədəlməri,ənii rajoonuud (suurinuud) ba bişe barilganuud şadar komsodkon təkəərəzə, aradiin azakuin 1933 onii təsəb dotor kudaldaanii bairanuudiigi təkəərəkəər karaalalcaka.

1933 ondo kədəə gazaraa centresojuuza ba beledken kangaka aradiin komisaarnar kojoriin zygees baiguulagdaka kudaldaanii salbariigi delgeryylkiin təsəb negen sariin bolzor dotor karaalkiigi STO-iin dergedeki baraa tavaariin foondiin komiteedte duridkaza, kədəədəki kudaldaanii salbariiigi jikeeken yrgedkeke.

2. Yiledberiiin kelkii kudaldaanii moziin baazanuud ba ulasiin naimaanii bujuu ed kereglegçediin kopiraaciin rojoon koorondoki baazanuudiigi zokioon tabika jabadaliigi negen sariin bolzor dotor yzemzelen batalkaar STO-iin dergedeki baraa tavaariin foondiin komiteedte duridkaka. Mən tyynçelen ilyy tasaguudiigi orkin baraa tavaariigi yiledberilegçees kerlegçedte tyrgen kyrke gurim baiguulza ugtamziin çirelgiigi usadkaka ba aza yiledberiiin kelkii baazanuud bolon baraa tavaar nebtergegçe gazaruudiigi zergeşyylen baiguuldag uçar jabadaliigi zailuulkaar karaalkiigi duridkalcaka.

Ərgən keregseliin baraa tavaariigi temər usan zamaar şuud jabuulka ba baraa tavaar jabuulagçadiin gomodol preteenziigi yzemzelke bujuu tələbərilkə jabadaliigi aikabtar tyrgedkekiin eris kemzee bogonikon bolzor dotor abkiigi STO-iin dergedeki baraa tavaariin foondiin komiteedtə duridkaka.

3. Kelkii naimaanii salbariiin ərgənəər togtood baika uçar bol dooto şatiin kopiraacanuudta tyryyçeer zakidal kiike baika gurimiigi gyicedkekiin arga olgono geze medemzedee abaad BK (b) Namiin TK-iin pleenym bol ərgən keregseliin çukala (bys, gutal, kubcasa ba bişe busad) baraa tavaariin talaar delgyyrdeki edleliin 50 proceentoos dooşo bişe karijaadan ulasiin kudaldaa ba kopiraacanuudiin zygees tyryçeer zakidal kiize baika gurimiigi yzemzelen zokioozo 1933 onii janvaarl 1-nees baiguulkiigi STO-iin dergedeki baraa tavaariin foondiin komiteedte duridkana,

Enyyntei kamta, doodo şatiin naimaalagçı amkinyydte baraa tavaariigi baaza deerees ceke tyyberilen sungaza abkiin arga bodo todo kereg deere olgokiigi TK-iin pleenymees yiledberiiin arkomaaduud ba ceentersojuuzada duridkana. Çanariin tələə temeceliigi kangakiin uçaraa edlel bykende erkebişe gargasan gazariin nere tabika. Emkinyydiin zygees çanar muutai geze bucaagdasan baraa tavaariigi gedergeni abaad selgen əgəzə baikiigi aza yiledberiiin emkinyydte duridkaka.

4. Syyliin cagta jikedeze bykii kudaldaa zakiaanii gargışiigi erisçelen bagadkakaar beled. kang. aradiin komisaarnar, ceentersojuuza bol naimaalagça emkinyydte duridkaka.

5) Ərgən delgyyrte, nen tyryyn kədəə nutaguudta zorilson ed baraa ilangajaa tyryyn eelzeende abçaruulka təsəbiin gyicedkeltiin gurimiigi narinaar kinaza sakiza, kədəədə zoriuulagdasan baraa tavaariin foondo koto, rajoonii təb ba kudaldaanii aparaadta kebten kocoroko jabadaliigi boliuulkaar Beledken Kangaka Aradiin Komisaarnar, Ceentersojuuza, Kəngən aza yiledberiiin arkom, Kəndə aza-yiledberiiin arkom, Oi modonii aza-yiledberiiin arkom ba mən tyynçelen byke naimaalagça emkinyyd, nutagiin namiin ba zəbləliin emkinyydte duridkaka.

6) Kolkoosiin kudaldaagi delgeryylke jabadalda oldoson gyicedlyydiigi dutamagtai deere toolood TK-iin pleenym bol kolkoosiin naimaanii caaşadaa delgerke jabadalda (naimaanda olokon tootoi kolkoosuud, kolkoosçod, azalça əmçətəniigi kabaa. uulka, kolkoosiin kudaldaanii salbariigi olodkoko, ed baraagaar ilangajaa, gar yiledberiiin koopiraaciin ed baraagaar ugtamziin naimaa emkidkeke) ail bolkoor tusalza, kolkoosiin delgyyr deere togtoson aguu əndər cengiigi buuruulkiin zorilgotoigoor, kunzaaçanii tusada edleliin cen ərgədəg zarim ulasiin ba koopiratiiviin emkinyydiigi delgyyr deerees zailuulka bolon ilangajaa kunzaaçan ba dam kudaldagçadiigi eriseer kabçan kairiigi. nutagiin nam ba zəbləliin emkinyydte duridkaka.

7) Ed kereglegçediin koopiraaca, niitiin kooliin ba ulasiin kudaldaanii emkinyydiin zygees tuskailan əəsdtəə kədəə azaliin edlelyydiigi beledkeke jabadal dutamag ba emkigyigi temdegleed TK-iin Pleenym bol nutagiin nam zəbləliin emkinyyd, STO-iin dergedeki Beledkeke Komiteed, Beledken Kangaka arkomaad ba Ceentersojuuzada duridkakani:

a) Ulasiin ba koopiraaciin beledkegçe emkinyydiin zygees kədəlməriəə josoçolon şinedkeze kədəə azaliin edlelyydiigi, ilangajaa zaka kizaar gazaraa beledken delgeeke;

b) Kizaariin gyicedkeke komiteeduudiin zygees konueenciin tobçoonii kədəlməii udaridaka jabadaliigi eris saizaruulza, tede konveenciin tobçonuudiigi, beledkeliin delgyyrdeki yne cen kunzaaçalan ərgəkə jabadaltai esergyycen zəbləltə josonii yne cengiin bodolgiin tələə ynekeeree temecegçe gazar bolgon kubilgaka;

c) ZRK-iin zygees kolkoosuud ba seipootoi urta bolzoriin geree batalka josiigi saişaaza, ZRK-iin ba tomo zavooduudiin kooliin oronuudiin (staloovonuudiin) beledkeliin kədəlmeridə tusagaar zokistoi erke baidal tokiooldulka;

d) Doodo şatiin beledkeliin aparaadiigi bekizyylze, tyynde beledkegçe aagentanuud, cugluulagcad, zəegçəd-çiregçediigi narinaar tyyberilen olzo, beledke jabadaldaa tedenii ed kogşoliin talaar sonirkuulka ba tedenii kədəlməridə kereglegdeke tusalamza somonii zəbləlyydiin bolon kolkoosiin prooleeninuudiin zygees olgoko.

8) Kotiin zoniigi idee kooliin zyileer kangaka jabadaliigi caaşadaa saizaruulka kereg bolbol təbiin beledkeliin təsəbiigi dyyren gyiçedkeke jabadaltai zergeçelden konveenciin katuu cengeer kədəə azaliin edlelyydiigi ulasiin zygees kudaldan abka zamaar jabuulagdaka bəgəəd, enyyniigi ilangajaa koopiraaca, kooliin oronuudiin əəsədtə beledkeke jabadaliigi delgeryylke. kolkoosiin delgyyriigi yrgedkeke, faabrig zavooduudiin ba basa yiledberinyydiin dergede əəsədiin idee kooliin baaza (ogorood, syynii azal, gakain azal, tuulain azal, şubuunii azal, zagasanii azal g.m.) baiguulka zamaar saizaruulagdaka josotoi.

Zavood, faabrig, təmər usan zam ba busa yiledberinyydiin mənəənii çukala zorilgo bol əəsədtəə gancakan koopiratiiv ba stoloovo baiguulaad dyyreke josotoi bişe mən kədəlməriçədiigi kangakiin tula idee kooliin nemeltirn zyilyydiigi olgokoor əəsədiin kədəə azaliin yiledberi baiguulka josotoi.

Enyyntei niiceldyylen stoloovo, faabrig-kyykni, talkanii zavood caaşadaa baiguulacagaaka zailaşaygei

Kədəəgiigi baraa tavaaraar kangakiin gol yje gazar bolko selpoogi aza akuin ba emkidkeliin talaar bekizyylkiin uçaraa TK-iin pleenym bol selpoogiin pravleeninuud paişaguudaar sungagdan ologoko ba tedenii urida toosootoi baika, selpoogiin kədəlməriçədiin aza amidaraliin baidaliigi saizaruulkā; əəriingəə beledkel jabuulkiin tula byke cugluulagdasan paigiin kagasaas dooşo bişiigi ba ədər dotoroo cuglarsan məngenii 20 proceentiigi selpoogiin medelde yleeke.

Kizaariin ed kereglegçediin koopiraaca bolbol kədəənii koopiraaciin salbariiin kəd-lməridə ankaralaa erisçelen jikedkeze, zokioon baiguulkiin ba niitiin kədəlməri yrgedkeke, enyynii uçaraa zaabariçanii sain kaadarnuudiigi beledkeke josotoi.

10) Ed kereglegçediin koopiraaciin finaansiin azaliigi-nen tyryyn boloşoygi jike zakirgaanii gargaçiigi bagadkaka, dotoriin resyyrsiigi elsyylke ba mən tyynçelen ed kereglegçediin koopiraaciin zəəri kuriaaka jabadaliigi eris bagadkan- bekizyylke zailaşagyi deere toolood Pleenym bol enyyntei niiceldyylen Ceentersojuuziin finaansiin ujalganuudiigi yzemzelen karakaar STO-do duridkaka.

Pleenym bol aza akuin, yiledberiçenii ebleliin, zəbleliin emkinyydiin kədəlməridə orobol kudaldaanii kədəlməri kojo dugaar çanartai kereg geze zarim keden namiin geşyyd ba nam komsomooliin emkinyydiin zygees yzemzelze kandadag uçar jaaç boloşogyi geze toolono. Pleenym bol Ceentersojuuza, Beledken kangaka arkom, ulasiin koopiraaciin naimaanii kədəlməriçədiin yiled. ebleliin TK ba nutagiin namiin emkinyydte duridkakani: a) kudaldaanii aparaadiigi şalgagdasan komuniista ba komsomoolnuudaar cag ərgəlzə gyiceeke; b) kudaldaanii aparaadiin udaridakii ba ziiriin kədəlməriçədiin subarilttiigi erisçelen zailuulka; c) tedenii aza amidaraliin baidaliigi saizaruulza, kudaldaanii kədəlməriçədiin kədəlməriiin tələəsiigi naimaanii kemzee oboroodtoi cacuulan baiguulka ba nege kudaldaanii gazarta əni udaan sain sanaagaar kədəlməriləsən kynde calingiini nemeke; d) kudaldaanii kədəlməriçədiin dunda namiin niitiin ba yiled. ebleliin kubiaar kədəlməri jabuulka.

12. Koopiraaciin kədəlməridə zarim kedii nepman zanşal bii geze namiin zygees zaabarildag uçar zəbləliin naimaa delgeryylze baigaa odoo yjede tusagaar udka çanartai bolno. Nepmanii yzel zanşal gargaka ali bykii yzegdelyydiigi ygeikiike, kunzaaçalan cen ərgəkə, yrilte kiike, əərəjəə kangaka, ilangajaa kudaldaanii aparaadta kulagai kiike jabadaluudtai erisçelen kair nair ygei temeceke kereg bol mənəə yjede nam ba zəbləliin emkiin gol çukala zorilgo mən bolno.

13. Kudaldaanii emkinyydiin zygees zəbləliin kudaldaa kəgzyylke tukai TK iin togtooluudiigi gyicedkeke keregteni tusalalcaka ba kədəlməriiini şalgan karaza baika jabadaliigi Pleenym bol nutagiin KK-KTY nyydiin urida gol zorilgo bolgon tabina.

Kəndə indyystriiin aguu jikeer kəgzəsən uçar ba socaliis kədəə azaliin edleliin debzeze baisan uçar bol kəngən ba idee kooliin yiledberiiin tyrgen delgerkiin bolon ərgən keregseliin edleliin byteegdekiigi kəgzyylkiin arga olgobo tiigebeç enyynii kere kemzeeni azalçadiin debzeze bykii erilte keregseliigi gyiced kangaza kolo çadana ygei. TK iin pleenym bolbol kəngən ba idee kooliin yiledberideç, mən tyynçelen kəndə yiledberide ba gar yiledberiiin koopiraacadaç ərgən keregseliin baraa tavaariigi yiledberilen byteekeni odoonii yjede azakuin ulas təriin çukala zorilgonuudiin negen bolko geze toolono.

Kədəlməriçən angi ba azalça tariaaçan kojoriin kolboogi caaşadaa bekizyylke ba koto kədəənii azalçadiin aza amidaraliin baidaliigi saizaruulka zorilgoni zəbləliin naimaa, ilangajaa kolkoosuud, kolkoosçod ba azalça əmçətənii naimaagi ali bolkoor delgeryylkiigi ermelzene.

TK iin pleenym bolbol zəbləliin naimaagi tooşookogyi „zyynii" namda esergyy jabadalda eris cukariuulta əkiigi ermelzeed, baruunii oportuniisamtai temeceke temecelde koto, kədəə koorondiin socaliis yiledberiiin karilcaa kolboo baiguulan emkidkeke talaar tuillagdasan ilalta bol enyynii (kolboonii) yn lesən deere koto kədəənii kudaldaanii kolboogi kuriaan zogcookoos baitagai ulam kyçedken bekizyylkiin zoriigo tabina geze Pleenym zaabarilana. Enyyntei kolbogduulan ərgən keregseliin baraa tavaariin delgyyriin foondiigi jikedkeke, byke yiledberinyydiin zygees ərgən keregseliin baraa tavaar gargan byteekə, zakirgaanii talaar kereglen abka jabadaliigi kizaarlaza ərgən delgyyr deere gargaka ba baraanii ergiciigi delgeryylke talaar Namiin TK iin Ulas təriin tobçoonii togtooliin yndeseer jabuulagdaza baigaa kemzeenyyd bol tusagaar udka çanartai baina.

TK-iin pleenymiin temdeglekeni: zəbləliin naimaagi, ilangajaa kolkoosuud, kolkoosçod ba azalça əmçətənii naimaagi, baruunii oportuniistanar ba niudargan etegeediin zygees delgyyriigi zəndəni tabisan, neepman, kunzaaçanligi zorgooroni tabisan kereg geze yzemzeideg bəgəəd yygeer ene nai-

(rgelzeleini 2 doki niuurta)

DARUI
BEJELYYLKE
EREGTEI

BK (b) Namiin TK iin plenymiin zəbləliin kudaldaa delgeryyl-
tukai ton todorkoi togtool
lsan baina. Ene togtool bolbol
məriçən tariaaçan zoniigi ed
araar kangaka jabadaliigi kai-
geze saizaruulkiin zaabari
raama mən bolno.

ngiin naimaaçadiigi kabçaza
aaka jabadal bol, ali bykii
aldaagi ygei bolgoko gesen
eg bişe geeçe geze manai nam
keden taa çukalaçalza „zyynii"
arsan tologoinuudiigi gederge
kdog baina. Bidener bol kudal-
naimaanii ergiciigi bagadkaka
e, karin zəbləltə kudaldaagi
maaar delgeryylze kədməriçən
azalçan aradiigi ed baraagaar
ngaka jabadaliigi ylemzeken sai-
uulka josotoi geze manai nam
saar baisan azai.

Odoo baicaagaad yzebel, zəbləl-
kudaldaagi delgeryylkiin talaar
dener nileed jike amzaltatai
ina. Enyyniigi pleenymiin tog-
ol dotor zaagdasan toonuud
rçelze baina. Tiigebeç dabasan
icedkeleer sanaagaa amarça
ta zokiko ygei.

Manai kudaldaa naimaanii sal-
rinuud kedii delgersen oloşor-
nç bol, əşəəl ton dutamag geze
edeke keregtei. Mənəə delgereze
isan manai zəbləltə kopiraaciin
ulasiin naimaanii salbarinuud
lbol odoo zailuulagdaşan engiin
imaaçanii urida ezelze baisan
uriigi gyiced kalaza çadaa ygei
ina. Uçar iime deerees kudaldaa
imaanii salbarinuudiigi oloşoruu-
ərgəər delgeryylke jabadal
şa çukala bolson baina.

doo delgyyr deere ed tavaariigi
beg bolgozo manai nam çadasan
ina uu gebel, damzag ygei
dasan baina. Ilangajaa kədəənii
adiigi baraagaar kangaka jabada-
igi saizaruulba. Tiigebeç azalçan
nii abaca aikabtar jike bolson
eerees ed baraan kyrelcedeg
gei dutadag baina.

Tyynees gadana manai kudaldaa
aimaanii kubaari kiideg, erkildeg
azaruud bol baisan ed baraagaa
utag bykenii kereglel abacada
aruulza kubaaza çadaka ygei,
rim gazarta zonii abka ygei juu-
iigi ilyy jikeer ilgeze zygeer
ebtyylke ba zarim gazaruudta
re zyileni keregteiç baibal abaa-
a ygei baiza baika uçaruud ali
lon tokiooldodog baika juma.

Kudaldaa naimaanii gazaruud
opiraacanuud bol gartaa baisan
araagaa mərteigəər selgyylen,
aruulan naimaalza suraa ygei
aina. Zarim gazaruudta kopiraa-
iin alban kaagçad bol kopiraa-
igi ed tavaariin naimaanii ergice
ebəər kiike yyskeliigi daraza,
magta jiresen baraagi biyrokraad
osoor kubaaza baidag oron bol-
odog baina.

Manai kopiraacanuudta ed baraan
ol kojor kooloigoor orono, nege-
i təbəəs təsəbləsən josoor abka,
egəədəni əəsədəə beledkel kiike
me kojor zamtal baina. Uçar
me deerees gancakan təbiigi
araza suul ygei, əəsədəə beled-
eke jabadaliigi tuiliin çukala bol-
oko josotoi.

Kotiin kopiraacanuud bol əəsə-
dəə maka syynii azal, şubuu
rooligiin azal, ogorood geke
rgiigi erkilze, kooliin zyilyydiigi
əsədəə beledkeke keregiigi ylem-
eken çukalaçalka yyrgetei baina.

Zarim naimaanii salbarinuudta
əsədəə beledkeke jabadaliigi
oko ygei namda karşa yzel ba
badal gargadag uçaruud tokiool-
dodog baina. Tere tula, kudaldaa-
nii gazar ba kopiraacada azal
kiize baisan komuniistanariin
yrge bol, tus jabadaluudiigi kair
nair ygei butacokiko temecel kiike
josotoi azai.

Kudaldaanii salbarinuudiigi
iliin ileer delgeryylke, sarabçiin,
aikanii zizeg butarkai naimaa-
nuudiigi oloşoruulka, kədəə nuta-
guudta tasag byri baiguulkiin te-
mecel kiikiin kamta, gartaa baisan
ed baraagaa zebəər kubaaka, arad
zonii kereglel abacada taaruulza
beledkeke jabadaliigi çukalaçalka
keregtei. Naimaanii keregiigi zə-
bəər embidkeke, „sainaar naimaa
kiike" jabadal maşa çukala geze
medebel zokino.

Zəbləltə kudaldaagi tuitiin ər-
gənəər delgeryylke ba namain TK
iin pleenymiin togtooliigi tuiliin
urdan bejelyylke jabadalda olon
niite azalçadiin idebki zorig, orol-
dolgo kiçeeliigi kanduulka zuuraa,
engiin naimaaçan ba kunzaaçanii
koroto jabadaliigi buta cokizo,
engiin kunzaaçadiigi zailuulan

Zedlelte kudaldaanii kegzeltiin tukai

BK(в) N-iin TK-iin Pleenymees 32 onii sent. 29 eder gargasan togtool

(Ekim niuuriin yrgelzelel)

maagi delgeryylkeni „kolkoosiin naimaan deere olzoborilokoo zabdaza bykii engiin naimaaçan dam kudaldagça-kunzaaçadiigi ygeikiike" gesen gancakan udkatai bişe enyyniigi ceke ermelzesen baina. TK iin pleenym bolbol negen talaas zebleliin naimaanii udka çanariigi Leeninii surtalda esergyy zyynii josoor tooşooko ygei ba negee talaas baruunii oportuniistanuudiin zygees zebleliin naimaanii zoriligiigi byrziilig liberaal josoor oilgodog yzelyydte kaira gamgyi cukariuulta egeze baikaar byke namiin, aza akuin, yiledberiçenii ebleliin emkinyydiigi ujalgalna.

TK iin pleenym bol kunzaaçalka jabadaliigi ygeikiikiin teleo ba kudaldaanii aparaadta baigaa kunzaaçan etegeedyydiigi zailuulkiin teleo eris tes temecel jabuulza, enyygeer kedelmeriçen tariaaçan aradiigi baraagaar kangaka jabadaliin aça tusada zebleliin naimaagi zebeer delgeryylke keregiigi gyicedkekeer duridkana.

Kuriaalgiin kedelmeride saad kigçediigi kuuliin zemede kabaaduulka.

Selenge, Borgoin somonii „Kaliininii" neremzete arteel bol odoo ziliin ebesekuriaalgiin ba tariaakuriaalgiin kedelmeriigi ton buzagaigaar jabuulza baina. Zişeelebel, tarmasan ebesee odoo kyrtel serilel ygei, bukalaarani suulgaza tereeniigi ezeebe.

Tus arteel bol, ebesekuriaalgiin kedelmeride, kedelmeriin emkiigi ton sulaar tabisan, azaldani ezegyi ba niudargaçuudiin tegşedkeke jabadal ylemze delgeresen, niite nebterelgiin kedelmeri ogto erkilegdesen ygei, socaliis merilcee ba gabşagaiçalga emkidkegdee ygei, gekees gadna tus arteeliin geşyydiin dunda kasag otog geze kojor angi garça eb nairamdal jike suladaba. Odooç azal kiikedee kojor gazar tasaraza jabadag, enyyn deerees kedelmeriin bytemze suladasan baina. Men arteeliin tyryylegçe Cerempeliin Buda gegçe kuriaalgiin kedelmeride jamarç opiratiivno ketelberi egedeg ygei, kari „bi arteeliin tyryy bişe, somonii teleelegçe geişeb" geze pravleeniiin bykii kedelmeriigi nigtalan bodogço Baampiliinda keregee egeed ali kesen jabadag baina. Ogtiaabriin ekinii medeegeer tariaakuriaalgiin teseb araikan 17% gyicedkegdesen gebeç kedelmeriin teseb ba yiledberiin daalta zokioogdoo ygei, „eeree beteko" josoor jabaza baina.

Ed kooloor avaansa ekedee jodoogiin josoor nege nege bukal tariaa kubaaza geşyydtee egesen begeed, ene bol, azalta ederiigi karasan ygei kari kedelmeriin tegşedkeke jabadalaar yyskegdesen baina. Tariaanii geelgetei temeceke jabadal ogto ygei. zernouloviitel ba koolosiigi tarmaka jabadal ogto ygei, urgaciin geelte ton jike baina.

Uçar iime tula arteeliin tyryy Cerempeliin gegçiigi namiin geşyynees ba arteeliin ujalgaas keeze kuuliin katuu zeme amasuulka, arteeliin kuriaalgiin kedelmeriin sainaar emkidkeze, bykii tasaraliigi cem usadkaka keregtei.

L. D-iin

„Leeninii Zam" komuunaas zişee abagtii

Tynkenii aimagiin Zimsegiin somonii „Leeninii zam" komuuna ulaan aça emkidkeze Kerenii tos kondo abaaçaza tuşaaba. Bişe kolkoosuud zişee abça bolzortoni tariaagaa 100% tuşaaja.

Kedee biçegçe.

Niudarganii tegşedkeliigi darui usadkaka keregtei

Deede-Yde. Ibolgiin somonii „kubiskal" geze komuuniin pravleeni bol geşyydiie juuma ekedee, kedelmeri kisenii zergeer eke ygei kari kyn ykende adaliaar egçe baina.

Ene bol niudarganii tegşedkel men baina, „ken jikeer ba çanar taigaar jabana, tere jikiigi abka, ken juuma kee ygeib tere juuçigi abka ygei" gesen nam ba zasagiin gazariin zaabariin baikada „kubiskal" komuuna tyyniigi zigşyyriteigeer kazailgaza niudarganii tegşedkeliigi bodoto deere gargaza baina.

Darui kemzee abça usadkaka bolbu. Ynenii gabşagai.

Ogtiaabriin teseBiigi jaaBaç dyyrgeke josot

Tariaa beledkeliin zagsaalas

Selengiin aimagta tariaa beledkel niite deere delgeree ygei baina.

Aimagiin kuuli sakigça niudargaçuudta koişololgo egeze baina.

(Tamçaas telegraamaar)

Tariaa beledkeliin ogtiaabri sariin tesebiigi ogtiaabriin 12 ederiin medeegeer arai 3,4% dyyrgeze. ogtiaabrida 34000 ceetneer beledkegdeke josotoi aad, odoo orosoni 1165 c. Bajan kusanii ba Narinii somonuud tariaa beledkel de odoo kyrtele oroo ygei baina. Tariaa beledkeliin iime sula teem peer jabaza baisani bol, kamtiin ba ygeitei dunda çadaltanii dunda niite nebterelgiin kedelmeri jabuulaa ygei ba niudargaçuudiin idkalgada çanga kariuu egedeg ygei uçaruudaas bolzo. „Anka tyryyn eesedtee, syyldeni ulasta, eke" gesen niudargaçuudiin yge josotoi kariuu abana ygei. Aimagiin kuuli sakigça Olzotiin bol Gegeetiin somondo jabakadaa niudargaçuudiin beledkeliigi kurdabçaluulka kemzee abkiin orondo, kari tedende katuu daabariigaa gyicedkekiin taban konoi koişololgo egesen baina.

Ene bol angiin daisan niudarga çuudiin tusa bolko ba engiin naimaaçadta tariaa oroson oroko jabadalda tusa bolno.

Tariaa beledkeke jabadalda tesebee bolşoviigiin josoor gyicedkesen olon barimta zişeenyyd bii şuu.

Tamçiin somonii „Moolotoviin" neremzete arteel tariaa beledkeliin tesebiigi 50% oos ilyy gyicedkesen byke tesebee ogtiaabriin 25-da cem dyyrgeke geze zorilgo tabizai. Eber zeekein somonii „Gegeerel"geze arteel ziliin tesebiigi ogtiaabriin 30-da cem gyicedkeke geze ujalga abaa. „Staalin", „Bolşoviig", „Kryypskiin" neremzete kommuunanuudta ba busa busa kolkoosuudta tesebee ogtiaabriin kubiskaliin oido gyicedkekeer niite nebteriliin kedelmeri jabuulza baina. Tyryyn jabagça kolkoosuudiin loozongiigi aimagiin byke kolkoosuud ugtan abka josotoi.

Emçiin azalçadiin dunda niite nebtereliin kedelmeri jabuulza ba niudargaçuudta çanga kariuu egeze Selengiin aimag tesebee ogtiaabriin kubiskaliin oido erke bişe gyicedkeke josotoi. Aalpeer.

Tooriinkid Ogtiaabriin kubiskaliin oi boltolo tariaabeledkeliigi gyicedkekiin teleo temecekebdi gebe.

Tynkenii aimagiin Tooriin somon bolbol aimagiin kabaatai 10-somonii tariaakuriaalga ba tuşaalgiin talaar şiidkekii çanartai somon men, kerbee aimag dotoroo 20075 ceentnir tariaa tuşaaka tesebtei baibal dyrbenii negen bolko 3900 ceentnir tariaa tus Tooriin somon tuşaaka tesebtei baina.

Ene somondo ebesenii kuriaalga orotosonii şaltagaanaar, tariaa kuriaalgada orolozo orood, tyynees ulamzalan tariaabeledkel bol ulam koişo tatagdaza aimag dotordo kamagiin syylde çagtagaldaza jabana.

Tariaakuriaalgiigi abça yzebel, ogtiaabriin 14-de kadalgaa 98-kubi, comolgoo 74-kubi dyyrgesen baina.

Zarim kolkoosuud bol syni eder ilgaa ygei kedelmerileze osoldoluulzaa - tusgaaka josotoi bainşuu. Zişeelbel B-M-iin tebiin gyicedkeke komiteediin neremzete komuuna bol tariaacomolgoo çanar saintaigaar ogtiaabriin 14-de gyicedkebe. Tariaatuşaalgiigi 35-kubi dyyrgeed çinda yldegçiigi ogtiaabriin kubiskaliin 15-daki ziliin oido byrin dyyrgekiin ujalga ababa.

Koino kozomdoson „Socaliisam" geze arteel bol tariaanii kadalgiigi menee kyrtele gyyrgeedii jabana.

Emçiin azaltan tariaanii kadalgiigi dyyrgeze, tuşaalgaa tuiliin kozomduulza „Tyryylen eesediingee keregleide, udaadani ulasiin beledkelde" zoriilgoor tus somon dotoroo beki suuriigi oloson baina. Iime zigşyyritei baidaliin ynaesen şaltagaanuud bol, juub gekede kolkoosuud dotor avaansa eke jabadagaan ygei, somon dotoroo socaliis josonii bygşiigiin jabuulgiigi bodoto opiratiivno josoor ketelberileze çadaa ygeigees bolno. Gadana kedelmeriin teleesigi eke josiigi saitar tanilcuulagdaa ygeigees, tariaanii kuriaalgiigi dyyrgeen emçiin azaltan bol tusłamzuun jabadalda kaişa kereg kandaka ba tedenii dunda emkidken jabuulaka kedelmeri ton dutamag baisanzai. Ecesiin syylde ebese tariaanii kuriaalgiin kozomdoson uçaraas çirelge teelge, zamiin zasabari, ba agnuuriin cag ekilsen jabadaluud bolbol somenii nam zebleliin mkinyydiin zygees on-g çotoi mergen ketelberi kereglee deke bolboç ene jabuulalga jike dutamag aimagiin somonii zygyydees olon zergiin etegemzeted baibaç eki zaka ygei baidaltai deerees bolono.

Tooriin somon bol odoo ziliin tariaakuriaalgiigi darui cagaa gyicedkeze, tariaabeledkeliigi ogtiaabriin kubiskaliin oi kyrtele bytemzeteigeer gyicedkeke geze nam ba zasagiin gazariigi bata naiduuna.

D. Cedenii.

„Kaliiinin" komuuna—gabşagai komu

Mukarşiberiin aimagiin Guçadiin somonii Kaliiininii neremzete komuuna bol odoo zilde 480 gaa tarisan, tyynee gabşagaiçalan jabaza bolzoroos urid kuriaagaad serilze baina. Ene komuuniin tariaa kuriaalgada araikan kojor kadadag maşiina ba araikan 40 kedelmeriçed jabasan bolboç onco gabşagaiçalga socmerilceenii açaar ilalta tuiilaba. Kuriaalgiin erkim gabşagaiçuud 55—50 bukal eder bykende boozo noormojoo 200% kyrter gyicedkesen baina. Men kuriaalgiin yjede geeltetei teke jabadaliigi gol bolgozo jikee amzalta kiibe.

Tus komuuna bolbol m yjede (ogtiaabriin 13 da) pyydeer ulaan açaa emkid Deede Yde acaraza jabana. ulaan açaagaar tesebeni dyyrene. Komuuniin byke ga gaiçuud ba udaridagçad bol degçe 4000 pyyd tariaagi og riin kubiskaliin 15 daki oi dyyren tuşaakaar çarmain oro zo baina. Almaas.

Suragçad tariaakuriaalgiin tasaldaliig usadkakaa garba

Kiaagtiin aimag dotoroo tariaa kuriaalgiin kampaani jikeken tasaldaltai jabaza baisan tula, enyyniigi usadkaka geze troicksaabskiin kotiin surguuliin suragçad ogtiaabriin negenees garasan baina.

B. M. zebleliin namiin 142 suragçad, kopiratiiviin teeknikymiin kelesençediin tyr surguuliaas 15 kyn B. M.-iin ulaan bagçanariin surguuliin 30 suragçad ba orosiin pidteeknikym surguuliaas 24 kyn tus tus kozomdoson somon, kolkoosuud ba sovkoosuudta garza, odoo nileed ygei jike azal byteeze baina, gancakan kolkoosiin surguuliaas eceen suragçad garasan baigaad, yldegçeni gu zaar zaiza jabana. Tiikede su liigi erkilegçeni manai suragç jere ebeçenten yldebe geze j suuna, ene demei biçuu.

„B. M. Ynenii" tuskai biç

S. Ganzu

Tariaakuriaalg medee

Ogtiaabriin 16-nii e.'er

ERKIMYYD:

Bargazan	100%
Kabaan	100,3%
Kori	100%

Dyyrgekee. jabagçad:

Mukar-Şiber	99,3%
Tynken	98,0%

Geegdeze jaBagçad:

Kiaagta	95,2%
Deede-Yde	94,3%
Jaruuna	92,3%
Ek-Bulagad	90,2%

Syylde çiregdegçed:

Aga	88,6%
Selenge	88,3%
Zakaamin	87,0%
Bookon	83,0%
Alair	74,2%
Kamta	90,7%

Ergen kereglelin tukai zeblelde zoriuulza

Ergen keregsel tukai BK(в) N-iin TK-iin pleenymiin togtooliigi Bejelyylke.

Ergen keregseliin ed baraa elbegzyylkiin teleo temecel bol kedelmeriçen kolkoosçuu niitiin aza amidaraliin baidaliigi saizaruulkiin teleo temecel men begeed, zebleliin - kolkoosiin naimaagi erçemteigeer delgeryylkeni kolkoosiin bazaar deere yiledberiin oronoos garsan edleliigi tyrgen kyrgeke ba jikeer elbegeer byteeke jabadalaas udkalagdana.

Kende yiledberiin talaar şiidkekii çanartai ilalta kiisen jabadal bolbol ergen niitiin kereglele edleliigi byteen gargaka yiledberinyydiigi kegzyylkiin arga ologson begeed, Namiin TK-iin pleenym bol „ergen niitiin keregseliigi elbegeer byteeke keregte ankaralaa jikeeken kurcadkakani cokom zeb ba enyyken yjede çukala deere temdeglene" geze eeriingee togtool dotor biçesen baigaa.

Ergen keregseliin ed baraa şuud elbegzyylke tukai Namiin TK-iin eris-çanga zaabari - diregtiibuiin kedii baibaç, BMASSR iin kengen yiledberiin arkom ba Beledken kangaka arkom kojoriin medelde baigaa bykii yiledberi emkinyyd bol tus kojor arkomaadiin erçetei udaridalga yie egesenii ba ene keregte tus yiledberiin oronuudiin zygees tooşookogyi kaişa kereg kandesanii şaltagaanaar juuç kilgee ygei gar mukar suuza baina.

KTI iin arkomiin kolleegi bol ergen keregseliin baraa elbegzyylkeni tukai olon emkinyydiigi zalgasan iledkeliigi sentiaabri 7 nii eder sonoszo temdeglesen: "zarim keden emkinyydte ergen keregseliin ed baraa nemerizyylen byteekiin teseb ygei (Detkomiis), zarim emkinyydte ene teseb zokioogdoson bolboç jike oroitoon (Burkoopinsojuuz, Kystproomsojuuz, Mekanlit), ba Tebiin zasaltiin baişanaas bişe jamarç emki eesediingee tesebiigi yiledberi, ceeke ba kudaldaanii saibari kyrter abaaçaa ygei baina.

Ergen keregseliin ed baraa elbegzyylke jabadalda zarim emkinyydiin udaridagçad ceb ceke esergyyçeded baina. Zişeelbel: mongoliin direegter Macyelski gegçe „bidende kajadaçiin edlel ygei ergen keregseliin baraa byteeke argamnai ygei" geze medyylbe, tiin zuura kajadaçiin edlelyyd kel doroni geşkidgeze, tylişe bolzo baika juma, ene kajadaçiigi (kireedemel bulaniigi) dura karen keregleze modon edlelyydiigi kiigeed ergen delgyyr deere gargabalni keden milljoon tekeriigiin byteeko bolko bilei. Men basa ene Macyelski gegçede Kotiin kyrediin komiisiin yiledberiees kireedemel bulan erize kandakada „bulangiin orondo kaatanka gutal egebel tanai bulanguudiigi ekeb" gabe.

Men basa, Mikanliitiin udaridagçad bol ergen keregseliin edlel byteebel yndesen programaa dyyrgekee boliçokobdi geed teryynii teleo bodoto kereg deere temecekiin oronoo ergen keregseliin baraa gargasanii aça tusa ba gargaka arga baina uu geze „şoiro" kaljadaza suuna.

Kajadaçiin edlelyydiigi byridkeke ceektei bolkiin teleo yiledberiçenii ebleliin emkinyyd menç orolcozo çadaa ygei ba ergen keregseliin ed baraa gargaka tukaj yiled. ebleliin kizaariin bomiteediin aavgusta sarada tunkaglasan konkursiin gurim, uçar baidaliigi ergen niitiin kedelmeriçedte oliguulza tedenii sanaliigi ene keregte kanduulaa ygeigees baitugai konkursa tukai medeke negeç yiedberi ygei baina.

Kangagça ba kudaldagça emkinyydees tyykei edlel abka geree biçeg ugta ygei begeed men teremeteçelen yiledberiin oronoos ergen keregseliin baraa abka geree baiguula ygei.

Ede bykii uçar barimtanuud juugi gerçelnem gekede? Nen tyryyniide, aza akuin ba yiledberiçenii ebleliin olon emkinyyd bol ergen kereglelin ed baraa elbegzyylke teleo tedende tosozo bykii çanga kariuucalgiigi egee oilgoko ygei, men basa „kedelmeriçen angi, açaçan tariaaçan kojoriin kolboogi caaşadaa bekizyylke ba koto kedeenii olon açalçadiin ba amidaraliin baidaliigi saizaruulka zorilgo bolbol zebleliin naimaagi ali bolkoor delgeryylke, ilangajaa kolkoosiin bazaar deere ergen keregseliin ed baraa kajakiigi ermelzene „geze TK iin pleenymees zaasaniigi oilgoo ygei baina. BK(b) Namiin pleenym bolbol „ergen kereglseliin ed baraa byteen delgeryylke gesen aza akuin emkinyydte ali bolkoor tusalkiigi" byke nam, zebleliin, yiled. ebleliin ba komsomooliin emkinyydte duridkazai. Ene uçar bolbol kedelmeriee yndeseereni şinedkeze, ergen keregseliin ed baraa byteeke ytilceekyydiigi emkidken baiguulka kereglte olon niite kedelmeriçen ba inzeneer - teeknigiin kedelmeriçedyyd (ITK iigi) elsyylen 1932 onii 4 dygeer kvaartaliin tesebiigi ilyybçelen gyicedkeke ba kojordugaar taban ziliin tyryyçiin zilde ergen keregseliin ed baraa gargaka tesebiin zokioolgodo beledkegdeke bykii emkinyydte zaavalalta abuulza ugtaa keregtei melzene.

Ergen keregseliin ed baraa byteekiin bykii jabaca - proceesiigi teseb zokioos aban belen edlel baraa kyrter kedelmeriçen nitiin tasaralta - suladkalta ygei şalgalta dooro jabuulka keregtei.

BK(b) Namiin TK iin Pleenymiin togtooliigi bejelyylen yiledberiin uçaraa kengen yiledberiin arkomiin ba kende yiledberiin arkomiin kolleegi bol yiled. ebleliin Buriaad - Mongoliin Zebleltei kamta zarim emkinyyd yiledberi emkinyydte zygees 1932 onii 4 dygeer kvaartal dotor ergen keregseliin, dyi deere 1475000 tekeriigiin baraa byteen gargaka dab deereki teseb zokioobo. Kede keden tekeriigiin juu juu byteeke gebei:

a) Mikanliitiin talaar 30000 tekerigeer olozo, boro edlel bol 5000 kelkee taka, 2000 kazuuriin alka, 1000 syke, 1000 skovordaa, 1500 uur byteeke.

b) Kirpiçiin zavoodiin talaar 10000 tekerigeer karaalza, edlelleer bol aza akuin keregseliin 50 bar amasarta ba arad zonii keregsel 20000 kirpiice byteeke.

c) Cekiin arisanii zavoodiin talaar 10000 tekeriigiin edlel byteeke, nerlebel: arisanii godo ba yrtesenees cugluulza 2500 paar beelei 20000 ...

d) Olon janziin olzolgiin kolboonii talaar 1200000 tekeriigiin edlelbyteeke nerelbel: porostoi myile 25 toonno. 8 toonno eldeb janziin işegii, 4 toonno oloson argamza, 35 toonno eldeb janziin kanfeed, 30 toonno eldeb janziin priaanig, 10000 tekeriigiin şil saba, arad zonii keregsele 7500 paar gutal ojoko, 2000 paar kuuçan gutaligi şineer ullaka, 10000 paar gutal selbin ojoko, 4000 tekeriigiin gutal yiledberilke, dalanterei 4000 tekeriigiin, arisa suriin zyilyydiigi byteeke talaar morinii tonog 350 kompleegte, 2000 tekeriigiin merinii tonog zasabarilka, 5000 tekeriigiin degel ojoko, 2500 paar kaatanka daraka, ojodoliin keregsel 10000 tekeriigiin, 15000 mingan tekeriigiin malagai ba pulaad, 20000 tekeriigiin ogoroodiin idee bolbosoruulka, eldeb kubcasa bi galoozo yiledberileke g. m.

Oi modonii yiledberiin talaar 225000 tekeriigiin edlel byteeke, nerelebel: narasan booçko 1000 ştyyk, meeri 5000 tekeriigiin, konuudiin modo 750 ştyyk, çarga 200, tariaaçanii terge 15, kodoog terge 30, stypiice 100. temer kyrze 100, syke 10000, bortuugaar kaidag saba (vaanna) 1000, laguun 1000, usanii saba 300, skaalka (labşaanii makariuulaga) 2500, smolaa dabirkai 2 toonno, medonii talaar 10000 tekeriigiin kusanii dabirkai 1000 tekeriigiin g. m.

Ergen keregseliin ed baraa byteen gargaka jabadalda, ilangajaa manai baidal deere olzoboriin koopiraaca jikeeken ukaan çanar tai baina. Tus negen gazartaka ed bolzo çadaka ygei kajadasa ylegdelyyd bol olzoboriin koopiraacada tyykei keregleer ylegdeesen ergeneer kereglegdeke bolkonii cokom ene kereg. syyliin cagta ilye keregleegdeke bolnoi. Olzoboriin arteeluudiigi şeef bolgon yiledberiin oronuud ene byteekiin baraa tedeni yiledberiçenii tusalalcaza baina şuu. Tiin zuuza yiledberiin oronuudiin zygees olzoboriin arteeluudiigi şeefte abaka tukai yiledberiçenii ebleliin Buriaad Mongoliin zebleliin togtooluud caarsan deere kocorzo baina. Ene bytekegyi kereg Yiled beriin oronud ba olzoboriin kopiraaciin koorondoki kolboogi bekizyylke jabadal bolbol ergen keregseliin ed baraa jikeer byteekiin negen çukala nekecel men geze yiled. ebleliin emkinyyd bata oilgoko josotoi.

Olon yiledberiin sojuuz, ziceg koopiraaciin sojuuz kojor bolbol TK-iin pleenymiin togtooliigi bejelyylkiin uçaraa ilangajaa kedee olzoboriin arteeluudiin butarkai kudaldaanii jabaduudiigi delgeryylze, ergen keregseliin, ilangajaa tariaaçanii kereglege ed baraagii keregleegçedte ceke kudaldan abka jabadaliigi kangaka. Byke byteesen edlelyydiin 70 proceentoos doozo bişeni kolkoosiin delgyyr deere gargagdaka josotoi. Orgen keregseliin ed baraa byteeke ba nemerilen gargaka ytilceekyydiigi zasaka ba şineer baiguulkiin uçaraa bodoto smeete teseb zokioozo zavooduudiin udaridagçad bol baankaas menge abka josotoi. Nam ba yiledberiçenii ebleliin emkinyyd bol olon niite kedelmeriçediin elsyylen zagsaakiin uçaraa saradaa kojoroos dooşo bişe kedelmeriçen ba ITK iin (inzeneer-teeknigiin kedelmeriçed) yiledberiin zeblee tataza dooro dursagdasan asuudaluudiigi tabika gebel; a) Byteesen edleliin çanar, b) kedelmeriin teleesenii (calingiin) azalsadiin udaridalga, c) yniigi kimdaruulka, ç) şine şine janziin edlelyydiigi byteeke şine majaguudiigi olko, d) ergen keregseliin baraa byteekeke kajaça ylegdeligi dyyren bişe gyicedkeliigi şine foondonuudiigi bidereke.

Bykii yiledberiin oronuudta kajadaça ylegdeliigi byridken cugluulka, sungaka soortolko ba ergen keregseliin ed baraa byteeke, men enyynii kazuugaar baraagai kebtyylen daraka jabadaltai temeceekiin uçaraa sklaaduudiin kedelmeriigi şalgan yzeze baika.

Ergen keregseliin ed baraa byteen gargaka daalgabariigi dyyrgee ygein negen şaltagaan bol „azaliin normiin kedelmeriigi tabiza gyiced çadaa ygei, yndesen profeesinuudiin calin kelesiigi buruugaar emkid kesen, kengen yiledberide kedelmeriçediigi saizaruulza çadaa ygei, azaliin zuraa ba byteece unasan jabadaluud baina" geze TK-iin pleenym ma todorkoi zaasan baina. Enyyn ken gemteib gekede: nen tyr yiledberiçenii ebleliin gem Tiin zuura, ergen keregseliin e baraa elbegzyylke zorilgo bol yiledberiçenii ebleliyydiin zo go men baina.

Pleenymiin togtooluud na ba yiledberiçenii ebleliin em nyydees ile todorkoi eriltey gi kiize baina.

Iime deerees namiin ba yiledb riçenii ebleliin emkinyydiin gon bolbol şine togtooluud udka çanar ba zorilgo tukai yil beri dotoroo saiar oilguulan teryylze, tus togtooluudiigi ... olon niitiigi elsyylke, ganc elsyyleed dyyreke bişe, erg keregseliin ed baraa elbegzyylk gesen aza akuin emkinyydte b doto kereg deere tusalk raa gargaka ergen keregseliin ed b raa gargaka teseb yiledberiny enyyn tukai namiin diregtiiv za bari kerkin gyicedkegdeze baisani edr byri medeze baikada ke delmeride josotoi.

Cag kylieeko ygei, menee dy gebeer kvartaaliin 20 konogo nyyreebe. Byke namiin ba yiled rilgo bolbol yiledberiin emki nyyd ergen keregseliin 20-noo kozom bişe bykii yiledberi, ceek brigaada, yiledberiin zebleen kabaaduulza ergen bolgon ITK ba baraa byteeke talaar ergesen sebiigi zebşelde, keereldeege ugtamziin tesebiigi gargaka kolkoosiin delgyyr deere ergen ne janziin edlelyydiigi byteen aba çaka dotoriin resyyrsiigi ilrylk

Yiledberiin zebseg byteeke y ledberiigi kemzeegyi jikeer t toozo tomokon kende indyystri bol ergen niitiin açaçalan ka bara zoriuulsan ergen kerega ke dyyren tegelder argatai bai

Glyysov.

Socaliis mal aƶaliin kuudasa

Mɵnɵɵ ɵdɵr Agiin aimagi basa nege şalgaƶa yzejaa

Kolkoosuudiin ʙarilgiig gadaaşalƶa, aduu malaa cagaan talada yldeekee ʙaina

Agiin aimag kolkoos barilgiin kɵdɵlmɵridɵ kubilalta kiike josotoi

Keniiç medeseer Agijn aimag bol respyyblig dotoroo yndesen mal aƶaltai aimag mɵn bolko ene aimagiin aduu maliin too tolgoi bol respyyblig dotorki maliin too dotoroo nileed jikeken kubiiini ezelke baina. Uçar iimede ene Agiin aimagiin emkinyydiin mɵnɵɵ yjede gol çukla bolgon tabika zorilgo bolbol aimag dotorki kolkoosuudiin kamtarsan mal ba feermiin maluudi dulaan bairada ɵbɵlƶyylkiin tɵlɵɵ gazariin refoormiir tɵbkinɵƶɵ baigaa kolkoosuudiin barilga maliin dulaan ba dulaalsan bairanuudiigi tɵsɵbiin josoor cag bolƶor dotoroo bariƶa dyyrgekiin tɵlɵɵ bolşoviig josoor temeceke josotoi baisan.

Zaa ene zorilgiigi tus aimag dotoroo ali zerge gyicedkeƶe, aduu malaa dulaan bairaar ker zerge kangaƶa bainab gebel ton muu. Mɵnɵɵ ɵdɵr manai sonindo tunkaglagdasan kɵdɵɵ biçegçediin biçesen biçegyyd deerees baicagaad yzekede aimagiin emkinyyd ba ilangajaa aimagiin gazariin tasag, kolkoossojuuza ba barilgiin tasag bolood aimagiin gyicedke ke komiteed tyryytei bygedeeree baira barilgiin kɵdɵlmɵriiigi gol çukala bolgon ton __bodoto ba opiratiivno kɵtɵlbɵri ɵgçɵ oroilon udaridaƶa çadaa ɵdii baikaas baitagai karin tyyniigi ogto keregseen ygei oportuniis josoor kandaƶa kolkoosiin barilgiin kɵdɵlmɵriiigi ogtolon tasalƶa kamtaruulsan aduu malaa ɵbɵliin kyitende cagaan talada ɵbɵlƶyylkiin tuilda kyrgebe.__

Bide bol enyynii urida Ogtiaabri 12-iin ɵdɵriin dugaarta Agiin aimag dotoroo kolkoosiin barilgiigi ton muu jabuulƶa tasalduulkiin tuilda kyrgeed baisan tukai nileed jikeken matirijaal tunkaglaƶa trivoogo cokison baina. Ene trivoogo bol tede aimagiin emkinyydte mɵnɵɵ kyrtel sonosogdoo ɵdii ba ene oportuniis baidal mɵnɵɵ ɵdɵr kyrtel yrgelƶelƶe baisan tukai manai tuskai biçegçe ton delgerengyigeer biçeƶe baina.

Ede kolkoosuudiin maliin bairiin barilgada kereglegdeke modoniini ton baga beledkegdesen ba salgar nobşo kariuucalga ygei jabadal garsan uçaraas keden çeneen jike modoniini usanii yjereer urasaƶa arilsan baina. Ene aimag dotoroo kolkoosiin barilgiigi tɵsɵblɵn jabuulka çadabaritai kɵdɵlmɵriçɵn—teeknigyyd ton kobor koito Agiin „Jirbaanov“ arteel bol ajaar kabaraas ekilen nege dulaan koto bariƶa ekilsen aadla teeknigiin zaabari dutamag uçaraas mɵnɵɵ kyrtel saataƶa baina.

Aimagiin kolkoosiin barilgiin tasag bol ɵɵriingɵɵ ujalgata kɵdɵlmɵriɵɵ jabuulƶa çadana ygei, tere zurgaanii kɵtɵlbɵrilɵgçɵ nɵk. Golobcoov gedeg Deede-Yde koto jireseer saraas ilyy bolƶo baibaç mɵnɵɵ kyrtel suragani duuldana ygei gene. Ede bygede oportuniis baidaliin ecesee ɵngɵrɵgçɵ ƶiliin alduugaa dakin dabtakaar baina.

Ene baidal bol ton teseşe ygei ƶigşyyritei baidal mɵn. Aimagiin emkinyyd bol kolkoosiin baira barilga deere garça bykii osoldol tasaldalaa şuud usadkaƶa, kolkoosiin kamtarsan maluudi ba feermiin maluudi dulaan ba dulaalsan bairaar kangakiin tɵlɵɵ bolşoviig josoor temeceke bolno. G.

Aga ɵngɵrɵgçɵ ƶiliin alduugaa dakin daʙtaƶa ʙaina

biçegçediin biçegees

Nam ba zasagiin gazaraar kolkoosiin barilga ba ilangajaa aduu maluudiin ɵbɵliin dulaan ba dulaalsan bairiigi ɵbɵliin kyitenii bolkoos urid gyicedkeke tukai ecɵɵn bişe togtooluud garsan baina.

Keniiç medeseer manai Buriaad Mongol ulasiin gazar ba baigaaliiin erke baidal deere abça yzeke bol ogtiaabriiin syylees kyiten bolozo ekildeg tula ertees şamdaka tukai kolkoosçon bykende ba ɵmçiin aƶaltan bykende enyyniigi kɵtɵlbɵrilɵƶɵ baigaa emkide ili todo medegdene aƶai.

Mɵnɵɵ Agiin aimag dotoroo kolkoosiin barilga bol bodoto deere tasaldaƶai Ɵngɵrɵsɵn ƶilde gazariin refoormiin talaar jabuulagdasan kɵdɵlmɵriiin kemƶeenyyd ba barilgiin tɵsɵb aikabtar jike tasaldaltai ɵngɵrɵsɵn ba ene ƶilde tere tasaldalaa daki dabtakani kolo bişe boloson şuu.

1932 onii niuurta byke aimag dotoroo barilgada kereglegdeke modonii keregseleni bol kamta 75782 kybmeeter baisanaas mɵnɵɵ beledkegdeseni: Yliee, Yree ba Agşoo metiin jike jike goluudaar kamta 18622,14 kyb-meeter bolono Ene too bol beledkegdeke josotoi modonii tabanii nege kubiiigi arai dyyrgeseniigi gerçelene.

Gadana enyynii urida bolson usanii yjireer kamta 3366 tukai moncogoor bribnoo usanaar urasaƶa oçoson ba ɵngɵrɵsɵn ƶilde modonii beledkel ba uraskalgada aikabtar sula, kariuucalga ygei kandasan deerees jike modon usan dotor yledesen ba 5000 aas deeşe moncogor modon usanii erjede yldesen baina.

Ene ondo barikaar tɵsɵblɵsɵn barilgani, gebel eberte maliin baika 49 keşeg kagas dulaalasan ba dulaan baira barika tɵsɵbɵɵs mɵnɵɵ gyiced dyyresen negeç baira ygei ba tere 49 keseg barilgiin 24 kesegeni ekilegdesen jabasan kebertei bolƶo baina.

Tugaliin dulaan baira gebel 18 baisan bɵgɵɵd mɵnɵɵ 4 ekilesen bolboç dusaa ɵdii.

Koni jamaanii baira mɵn 18 ko ton barika tɵsɵbte bɵgɵɵd mɵnɵɵ 5 ekileed jabana.

Caşaa 41 keseg aduu mormii baira barika tɵsɵbtɵi bolboç negeniiç barilga ekilsen ygei kariu mɵnɵɵ deeree aduu morinii baira barika ygei bişe barilganuudaa duusasanii syylee geke juu 4 dɵgɵɵr kvartaal dotor barika bide geƶe AZOO ba aimagiin barilgiin tasag keldeg baika jum. Ene tɵsɵbiin gyicedkeliin too bol jimiigi karuulnab gekede Agiin aimag dotor ene ƶilde kolkoosiin barilga ogtolon tasaldakaar baisaniigi gerçelene şuu.

Iime ƶigşyyritei baidalda orosonii yndesen gool şaltagaanuudani juu buu gekede. Aimagiin tɵbiin kɵtɵlbɵrilɵkɵ oronguud: engiin tyryyn aimagiin gazariin tasag (AZOO) aimagiin kolkoosiin kolboon, aimagiin barilgiin tasag ba ecesiin syylde ɵɵrɵɵ aimagiin gyicedkeke kooroo tyryytei kolkoosiin barilgiigi eris kaikarasan ygei kojordoki şatiin kɵdɵlmɵridɵ toolozo „eelzee“ kylieesen baina.

Enyyn tukaida elite barimta bol ko zyilyyd aikabtar olon ba ƶişeelebel kolkoosçodiin negen gazaraa tɵbkinyylke gazar ba barilgiin tɵsɵb bolon bişe bişe zaabarinuudiigi Azoogiin zygees miil sentiaabriin syyliin yjede kɵdɵɵ somon kolkoosuudta jubuulagdasan baina.

Tyynii caana kolkoosuudiin dunda niitiin nebtereliin kɵdɵlmɵri ogto jabuulagdasan ygei nebtereliin kɵdɵlmɵri ogto jabuulagdasan ygei, barilgiin yrgelƶiiin brigaada geƶe baiguulagdaa ɵdii jɵrɵ brigaada baiguulbaç bişe kɵdɵlmɵridɵ abçaka mete baisan.

Gadana mɵnɵɵç kolkoosuudiin byke darkaçuudiigi gyiced barilgada elsyylegdesen ygei ba kolkoosçod bol jamar beledkel ygei zebseg bagaƶa ygei ulaan garaaraa barilgada kandasan baina.

Aimagiin barilgiin tasag bol nileed olon kolkoosuudaar nileed jike mɵngɵnii kemƶyyrteer barilgiin geree biçegyydiigi batalsan bolboç mɵnɵɵ boltolo tere geree biçegeni cagaan caasan deere demei kocoroson ba jamarç şalgalta kemƶeenyyd gyicedkekiin tula abtasan ygei.

Kolkoosuudiin barilga bol barilga teeknigte şudalsan kaadraar jike dutamag ba somonguud deereni barilgiigi udaridaka tuskai komiteediin miil nerees bişe jamarç amidii kɵdɵlmɵri ygei „ɵɵrɵɵ bytekede şyteƶei“ Ƶişeelebel zydkeliin barilgiin komiteed bol mɵnɵɵ saja barilgadaa orko geƶe zebsegyydiigi beledkeƶe baika jum

Azoo ba aimagiin kolkoosiin kolboon bol naada zakada modonii beledkel ba tyynii uraskalgiin kɵdɵlmɵriiigi ekilkedee junaas ekilne ba jamar arga meetedeer daiçalan oroko tukaida gyiced saitar baicaaƶa yzel ygei „niyde balai çike dyliigeer“ oroson baina.

Tyynii caana uege ton eli barimta bolko zyil juu bainab gekede aimagiin barilgiin tasagiin teeknigiin zaabarişan baisan ba mɵnɵɵ toocooşon nɵk. Ƶovkoonoviin kelekeni namaigi tasagiin darga ijyyli sarada Kɵdɵɵ somonguudta barilgiin keregeer ilgesen tula kɵdɵɵ zyyn somonguudta oçokodo minii kolkoosiin barilga geƶe ogto kaagdasan ba kolkoosiin kɵtɵlbɵrilɵgçɵd somonii zɵblɵlyyd bidende aimagiin tyryylegçe Bediin aimagiin kolkoosiin kolboon kaakiin zɵbşɵɵl ɵgɵsɵn baina“ geƶe jamarç kɵdɵlmɵri kiisen ygei ba iime baidaltai baikadani kiike arga ygei baisan gene.

Gadana aimagiin barilgiin tasagiin aparaad dotoroo kɵdɵlmɵriçɵdɵɵr jike dutamag ba tasagiin darga Golobcoov bol 10 konogoor Deede-Yde koto oçoson aad mɵnɵɵ saraas ilyy bolboç surag ygei baina.

Iime iime baidaluudiin bolƶo baikada aimagiin RKI jamarç sanalaa tabina ygei. Ede bykeniigi daruikan usadkaƶa oportuniis yzeleer kɵtɵlbɵrilɵɵd suudag gazaruudta kair ygei katuu kemƶee abkiigi respyybligiin emkinyydees darui sanalaa tabika josotoi.

„Ynenii“ tuskai biçegçe
Damdinii.

„Bidener ɵɵsɵdɵɵ çadaka ygei.... teeknigiigi kylieeƶe bainamdi“

Aga. Koito agiin somon dotor kolkoosiin barilgiin kɵdɵlmɵri ton sula jabaƶa baidag. Tere somonii **„Alka ba kaduur“** geƶe arteel ene barilga teişe niuuraaraa ergiƶe kandaa ɵdii. „Jirbaanov“ arteel bol ajaar kabaraas ekilen nege dulaan kotonii suuri tabiƶa ekileed keden kɵdɵlmɵriçɵn juuç kiisen ygei, demii baidag.

Edenii keledeg şaltagaaniini juub gekede „bidener ɵɵsɵdɵɵ bariƶa çadaka ygei, teeknigiin jirekiigi kylieeƶe bainamdi...“ geƶe keledeg baina.

Tiimede aimagiin emkinyyd bol cag darui teeknigiigi ilgeƶe ene kolkoosiin barilgiigi şuud kurdabçalka josotoi.

Taliin bolşoviig.

Ene bol şaltagaan bişe karin oportuniis „balaalga“ geeşe.

Agiin aimagiin Tabtaanain somonii gurban kolkoosuud bol MSS-iin tɵsɵbɵɵr odoo ƶilde 2-2 siilosiin nyke maltaka tɵsɵbtei aadla **„enyyniigi maltaka çɵlɵɵ ygeibdi, maltasan gazaraas usa gardag“** geƶe şaltagaan bariaad mɵnɵɵ kyrtel negeç nyke maltasan ygei baina. **Ene bol şaltagaan bişe karin oportuniis balaalga mɵn geeşe.**

Ene ƶilde usanii ajuul jike bolƶo, ɵbɵsɵ cabçalangiigi gemteesen tula siilos beledkeƶe malaa şimetei kooloor tezeekeni ɵbɵsɵ tezeelde ton arbitai ba aşagtai olzotoi bolkiini kemƶee ygei jike udkatai.

Uçar iimede ene oportuniistanariin balaalgiigi darui cagaa butacokiƶo, siilosiin tɵsɵbiigi byrimɵsɵn gyicedkeke. **Ceden-Dorƶo**

Daaʙaritai kɵdɵlmɵridɵɵ kariuucalga ygeigeer jaʙaƶa jalika ygei.

Aga, Aduun Çuluunii „Ovcovood“ geƶe sovkoosiin zarim feermiigi erkilegçɵd bol, ɵɵsɵdiingɵɵ kɵdɵlmɵridɵ jamarç kariuucalga ygeigeer kɵdɵlmɵrilnɵ, ƶişeelebel: Urtiin feermiigi erkilegçe Dorƶiiin gegçe, tariaakuriaalgiinga kɵdɵlmɵridɵ ɵɵrɵɵ jabaƶa yzeke ygei, opiratiivno kɵtɵlbɵri ɵgɵnɵ ygei, karin ɵmçiin aƶaltai Makaarav gegçiin ɵbɵsiigi kuluugaad baikadani jamrç kemƶee abaa ygei, direegcedee oçoƶo medyyleed, „jaaka boloo geşebiib“ geƶe baiba.

Iime kariuucalga ygeigeer caaşa jabaƶa jalika ygei baina, erkebişeken daabaritan bol, uul kɵdɵlmɵridɵɵ dyyren kariuucalgatai baika josotoi geƶe direegciin zygees darai oilguulkajaa jaana geeşebte?

N. ba Ƶ. 2.

Aduu moridoo sainaar karaka teƶeeke tukai

Zasagiin togtooliigi bejelyylke çukala

Koonkursada orolcogtii!

Odoo yjede manai Zyyn Sibiiri kizaar dotoroo sain mori, moriçon ba morioor kɵdɵlƶɵ baisan kolkoosçoniigi şilen olko koonkursa sonoskogdood, erkim tyryyn jabaƶa baigaa kolkoosuud ba somonuud tus koonkursada orolcood baina.

Ene koonkursada orolcoƶo, aduu ba moridoo sainaar karka ba ɵskɵkɵ, eƶegyi jabadaliigi usadkaƶa, kolkoosiin moridiigi targan tobir bailgakiin tɵlɵɵ oroldokoni kolkoos bykenii ariuun ujalga mɵn bolno.

Zarim kolkoosuudta (Deede-Yde) eƶegyi kandaka jabadal tuiliin jikeer delgereed, aduu moridiini —ɵlɵn, kooson, dairatai şarkatai, dokolon ɵbɵçɵn, ecenkei turankai g. m.—zobolonto baidalda baika ba ecesee ykeƶe ba tedeniigi aladag baina. Ene baidal bolbol eƶegyi kandaka ba kariuucalga ygei baidal kɵgƶɵsɵnii ilɵrkei gereçe mɵn bolno. Olonki kolkoosuud bol kɵdɵlmɵriiin moridoo yrgelƶiin brigaadada tuşaagaa ɵdii g. m. dutuu dunda zyilyyd ton olon.

Sovkoos kolkoos byken „aduu moridiigi sainaar karka ba ɵskɵkɵ tukai“ zasagiin gazariin togtool ba nɵk. Bɵdiɵɵniin biçegiigi ɵrgɵn oloor zɵblɵn kelceƶe ba ene koonkursada şuud orolcoƶo, ɵɵsɵdiingɵɵ moridiigi kerkin sainaar karka, ɵskɵkɵ, unaka tukai tus tus byri çukala kemƶeenyydiigi tɵlɵblɵn gargaka josotoi.

Tiin bygedeeree ene koonkursada bolşoviig josoor orolcoƶo, moridoo sainaar karka ba unakiin tɵlɵɵ daiçalan temecejaa.

Dala mɵrɵɵ şalbarsan ba niuragaa dairtasan morid—ende baina.

Deede-Ydiin aimagiin, Ibolgiin somonii zɵblɵl bol socaliis mɵriiceegiin geree biçeg batalsanii yndese deere aduu moriiigi sainaar karka ba ɵskɵkɵ tukai kizaariin koonkursada orolcoson bolboç kolkoosuud dotoroo moriigi sainaar karka ba ɵskɵkɵ jabadal ton muu baina.

„Kominteerne“ komnuna deere karaad yzekede moridiin narin nigta too abtadag ygei. Morinii kyçiigi zɵbɵɵr aşaglan keregleke ba karka teƶeekedee eƶegyi kandaka ba kariuucalga ygei jabadal cag yrgelƶe baidag. Moridoo cag cagtani saitar ideelyyldeg ba usaldag ygei, iime deerees kɵdɵlmɵriɵɵs jiresen morid bol zarimdaa koosoor konodog baika jum.

Enyynii yndesen şaltagaan juub gekede moridoo yiledberiiin brigaadanuudta tuşaaƶa ɵgɵsɵn ygei ba ede moridiin targan tobir baikiin tɵlɵɵ kariuucaka kyn negenç ygei. Ƶişeelbel: mɵnɵɵ ɵdɵr cagaan mori kɵllɵsɵn aadla ɵglɵɵ ɵdɵr kara mori kɵllɵkɵ, mɵnɵɵ ɵdɵr keere moriiigoo jike komuudaar kɵllɵsɵn aadla ɵglɵɵ baga komuudaar kɵllɵkɵ geke metiin buzagai eƶegyi jabadal yrgelƶelƶe baidag,

Eƶegyi jabadaliin yre bol ɵşɵɵ juun deerees gerçelegdeke bainab gebel dalaa ba mɵrɵɵ şalbarƶa şarkatasan bolon niuragaa dairtaƶa tesersen kairatai tokigor bokioor moridiigi karkada ton ileer medegdene.

Tus komuuniin aduu moridiin dunda oroonii kampaaniigi jabuulka jabadal ogto ygei, moridiin tɵl abka jabadal tyyn çelen keregseegdedeg ygei bygedeerei „ɵɵrɵɵ bytekede“ naidagdasan baina. Gyynii unagalkada tɵliini too kuriaagdadag ygei baika juu unagalka gyydee tɵrkɵ ɵdɵr boltoloni unadag uçaraas unaga kajadag baina.

Aduu moridiigi sainaar karka ba ɵskɵkɵ tukai zasagiin gazariin togtool ba nɵk. Bɵdiɵɵniin biçegiigi zɵblɵn oilgoko ba tyyniigi aƶal kereg deere bejelyylen gyicedkeke tukai tere komuuna dotoroo abiaa çimeeç gardag ygei. Zasagiin gazar bol kolkoosiin moriiigi brigadiiraas bişe kenç zakiran medeƶe çadaka ygei geƶe çangaar korimƶolson bolboç ene „Kominteerne“ komuuniin morid tuskai kariuucaka kyynde tuşaagdaƶa ezetei boloo ɵdii baisan uçaraas, gancakan ezetei bişe karin arban nojod, arban ezed moridoo ɵɵsɵdiingɵɵ duraar zakirƶa baina.

„Kominteerne“ komuunada bol ebedesen ba ecesen moridoo cag darui emçelƶe ba ideelyylƶe amaruulƶa saiƶaruulkiin orondo karin ogto keregseen ygei kaişa kereg kandadag uçaraas zarim moriniini talaar ykedeg. Iime buzagai baidaliigi usadkakiin uçaraa jamarç kemƶee abtana ygei.

Nirai mal sainaar ɵskɵkɵ jabadaliigi çukala bolgokiin orondo karin olonki unagadaa çonodo idyylsen baina. Nirai mal—unagadaa sainaar teƶeeke, tobir sain moridiigi beledkeke tukai kenç ankarna ygei.

Ene komuunada aduu moridiin baidaliigi saiƶaruulƶa, sainaar karka ba ɵskɵkiin arga juu bainab gekede kamagiin tyryyn eƶegyi kandaka jabadaliigi usadkaƶa, bykii moridoo kariuucalgatai kynyydte— brigadiirta tuşaaka keregtei. Eƶegyi jabadaliigi delgeryylƶe, moridoo muuduulka ba turaaka jabadal bolbol niudarganii syidken korloko jabadalaas bişe juun geƶe kelkeb?

Iime eƶegyi jabadaliigi darui usadkaƶa, aduu moridto sain erke baidal olgoko keregtei.

Komunaar.

Moridoo muu karana.

Selengiin aimagiin Ƶargalantiin somonii „Kubskal“ komuuniin 2 dugaar tasag—filiaaliin unaa moridni jɵrɵnkiidɵɵ tonç muu turankai baina. Tariaa kuriaalgiin yjede maşiinada jabasan zarim moridni uridaas muu karasan teƶeesenii açaar esekiin tuilda kyreƶei.

Ene jabadal bol, tus komuuniin 2 dugaar tasagta eƶen ygei jabadaliin delgereseniigi gerçelne. Darui usadkaka josotoi baina.

Geşyyn.

Ɵʙɵsɵʙeledkeliigi cag kylieelte ygeigeer şuud dyyrgeke

Ɵʙɵsɵnii ʙeledkeiigi ʙusad kampaanitai zerge jaʙuulka

ɵbɵsɵ beledkeliin kampaani bol negen ulas tɵriin ba aƶakuin udka çanartai kampaani mɵn aƶai. Ene kampaani bol odoo manai Buriaad Mongol rispyyblig dotor tonç sula bɵɵriinkiigɵɵr jabaƶa baina. Iimees, manai rispyyblig dotorki nam komsomooliin emki yyryyd, soveed, kolkoosiin emkinyyd ene çukala kampaaniigi eelƶee kylijeekiin dyrim josoor tabiaad jabuulƶa baina geƶe medeke josotoi.

Ene ogtiaabri sariin 15-nii ɵdɵriin medeegeer bol, ɵbɵsɵ beledkeliin ƶiliin tɵsɵb byke rispyyblig dotoroo araikan 5,86 kubi gyicedkesen baina. Ogtiaabri sariin tɵsɵbiigi gyicedkeseni basa deereki medeegeer jɵrɵ 5,65 kubi gyicedkegdeƶe. Ene deere iliryylesen toonoos medekede, ene kampaaniin jamar jabaƶa baisani todorkoi medegdene şuu.

Ɵbɵsɵ beledkeliin ƶiliin ba ogtiaabriiin tɵsɵbyydiigi aimag deere yzekede iime baina: Alairogtiaabriiin 3,79 kubi ba ƶiliin tɵsɵbiigi 6,35 kubi gyicedkesen, Bookon ogtiaabriiin tɵsɵbiigi 4,64 ba ƶiliin tɵsɵbiigi 3,25 kuai gyicedkesen, D. Yde 0,35 kubi ba 1,98 kubi, M. Şrber 0,16 kubi ba 0,11 kubi, Kiaagta 5,58 kuai ba 6,69 kubi, E. Bulgaad ogtiaabrida beledkee ygei ba ƶiliin 1,37 kubi, Selengiin 1,05 kubi ba 1,04 kubi, Tynkenii 21,28 kubi, ba 23,33 kubi, Aga 17,39 kubi ba 12,17 kubi, gyicedkesen baina. Kabaanii, Bargaƶanii, Koriin Jaruuniin ba Zakaaminii aimaduud bol ogto negeç pyyd ɵbɵsɵ beledkel edyi suuƶa baina.

Tus byri seektereer yzebel: Ɵbɵsɵnii maşiiniin staancanuud ogtiaabriiin tɵsɵbiigi 5,61 kubi ba ƶiliin 5,24 kubi, kolkoosuud 5,26 kubi ba 6,56 kubi, ɵmçiin aƶaltan ogtiaabriiin tɵsɵbiigi 6,69 kubi ba 6,87 kubi gyicdkdsen baina. Katuu daabaritan tɵsɵbɵɵ araikan 9,98 kubi dyyrgebe.

Ene ƶagsaasan too bol ɵbɵsɵ beledkel ali aliç seekteerte ton buzagai muugaar jabaƶa baina. Kabaanii, Bargaƶan, Koriiin, Jaruuniin, ba busad ɵbɵsɵ beledkee ygei zarim aimaguud bolbol, ene kampaaniigi josotoi eelƶee kylijekiin josoor tabiaad, bɵɵrɵnkiide tarigdasan suuna. Odoo ogtiaabriin 15-nii medeegeer ogtiaabri sarada beledkegdeke josotoi tɵsɵb bol araikan 5,65 kubi gyicedkegdeseniigi abaad yzekede, aimagiin nam, zɵblɵliin busa busa emkinyyd ɵbɵsɵ beledkeliin kampaaniigi syylde orkiƶo, busa kampaaninuudta kyçije emkidkesen josotoi.

Ɵbɵsɵ beledkelde tyryyn jabasan aimaguud gekede: Agiin aimag ogtiaabriiin tɵsɵbiigi 17,39 kubi ba ƶiliin tɵsɵbiigi 12,17 kubi, Tynkenii aimag 21,28 kubi ba 23,33 kubi gyicedkesen baina. Jɵrɵ ene kojor aimaguud tyryyn jabana gebeç, sain jabana geƶe bolko ygei baina. Ede aimaguud bol ene teempiigi ulam kurdadkaka josotoi. Manai rispyybligiin byke nam komsomooliin, zɵblɵliin, kolkoosiin ba busa emki gazaruud bolbol ɵbɵsɵ beledkeliin kampaanida sanal bodoloo busa kampaanitai adalikan tabiƶa, ene kampaaniiin tɵsɵbiigi gyicedkeke jabadal kamtiin ba ɵmçiin doodo dunda çadaltaniigi emkilke josotoi. Ene zuuia katuu daabaritanii tɵsɵbiigi eris şuud dyyrgyylke josotoi baina. Edenerees zyrçeke esergyyceke jabadalda çanga kariuu ɵkɵ josotoi baina.

Tɵsɵbɵɵ ilyybçelen gyicedkebe.

Deede-Yde. Çɵnɵstiin „Ulaan-Çɵnɵstɵi“ geƶe kolkoos odoo ɵngɵrɵgçɵ sintiaabrida ɵbɵsɵbeledkeliin tɵsɵbiigi ilyybçelen gyicedkebe. Tuşaaka tɵsɵbni kamtadaa 110 cent. baisaniigi 126 cent. byrin tuşaasan baina.

„Ynenii“ pooşto V. B.

Kiliincaana

Germaanida kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgiin kɵdɵlgɵɵn dɵʙşɵʙe.

Berlin, 16 (T) Berlindeki gaavaninuudiin byke 300 sklaaduudiin kɵdɵlmɵriçɵn bol kɵlɵsɵ calin kasalgiigi esergyyceƶe ogtiaabriiin 12 ɵdɵr kɵdɵlmɵriɵɵ kajaba. Basa kibesiin, ojodoliin faabriguudiin kɵdɵlmɵriçɵn kɵdɵlmɵriɵɵ kajaad baina. Bişe gazaruudta kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgiin dolgin mɵn bii, Dunda Germaaniiin zavoodiin kɵdɵlmɵriçɵn kɵdɵlmɵriɵɵ kajaba. Ene gazarta kɵdɵlmɵriɵɵ kajagçad bolbol nutagiin aƶalça aradtai daiçalkii kolbootoigoor jabuulgaa kiiƶe baina, Ynii açaar ştreikbreikeryyd cɵm koloduulagdaba. Yiledberiçenii eblelyydiin opoziico bol kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgiigi udaridana. Kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgiigi udaridaka komiteedte komuniistanaraas gadana socaal dymokraadnar ba nacanaliistanar orolcoson baina. Kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgaas ɵɵsɵdiingɵɵ geşyydiigi salgan abka geƶe socaal demokraad namiin udaridagçanar, reformiis yiledberiçenii eblelyydiin kynde surtaltan ba nacanaliistanariin udaridagçanariin gargasan zabdalganuud ese bytebe. Kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgiin kɵdɵlgɵɵn bolbol Tagen, Şuelo rajoonuudiin aƶa yiledberiiin oronuud ba ƶiƶe metalyyrgide delgereƶe, kojor yiledberiiin oronuudta kɵdɵlmɵriɵɵ kajalga sonoskogdobo. Basa Reinii mozogoki Gladbak Reitiin faabrigiin kɵdɵlmɵriçɵn kɵdɵlmɵriɵɵ kajaƶa, ştreikbreikeryydiigi zavoodto oruulka geƶe jabasan poliico kɵdɵlmɵriçɵn kojoriin koorondo baildaan bolƶoi. Keden zavooduudta kɵdɵlmɵriçɵnii kɵdɵlmɵriɵɵ kajalgiin temecelyyd ilasan baina. Barduun Germaanida yngete metaaluudiin zavoodiin pravleeni bolbol zasagiin gazariin onco togtooliin josoor calin kɵlɵsiigi 12½ kasaka geƶe baisanaa ulaan yiledberiçenii eblelees udaridagdasan kɵdɵlmɵriɵɵ kajagçadiin kyçeer zogsookiin tuilda kyrgesen baina. Galladaki jikeeken caarsanii zavoodiin kɵdɵlmɵriçɵn bolbol basa kɵlɵsɵ calin kasalgiigi zogsoolgoƶo çadaba. Socaal Demokraadnariin namiin tɵb sonin bolko „Forverts“ gegçiin kɵdɵlmɵriɵɵ kajalganuudiin tukai duugai baidagani jike sonin baina.

[illegible]

KIGK-iin 12 dugaar pleenymiin dyngyydte zoriuulba

Komuniis Internacionaaliin Gyicedkeke Komiteediin pleenymees batalsan togtooluud bol bykii olon ulasiin kubiskalta kedeleende tuiliin jike udka çanartai.

11 dygeerees 12 dygeer pleenym kyrtele 16 sara bolzoi. Ene zabsaraa delekein ediin zasagiin kriizes bykiile kapitaaltan oronuudta kelberel ygei gynzegeerseer baina. Kriizesiigi zeeleryylke zorilgotoi kapitaalta ulasuudiin zasagiin gazaruudaas erkilsen bykiile jabuulganuud imagta kriizesiigi gynzegeeryylke jabadalda kyrgeseerç jireesen, kyrgezeç baina. Komuniis internacionaal ton zeb baizai. Kapitaliismiin dainii koitoki gurbadugaar yje bolkodoo kapitaliismiin zişee dotoroo togtonison baidaliin ebderel ba ecesiin yje, anginuud ba ulasuudiin koorondo garka aguu jikenyyd mergeldeenii yje geze cegnesen bolşoviig josonii cegneltiin zebiigi odoo cagta niydende yzegdekeer todorkoi gereçelzei.

Olon tymenii kubiskaita erniltiin eselte bol imperialiistnuudiigi jaaruulan şaardaza, baraa zaraka şine delgyyr, tyykei ed olko şine gazar ba kapitaalaaraa neleeleke şine gazaruudiigi bederyylze baina. Kamagiin tyryyn aangli ameerika kojoriin koorondoki zerildeen, men tyynees dutuu ygei KAKŞ Japoon kojoriin, Fraanca Itaali kojoriin, Germaani Fraanca kojoriin, Germaani Poolşo kojoriin koorondo tus tus garça baigaa imperialiis ulasuudiin koorondoki zerildeenyyd bol şine imperialiis baildaanda kyrgekeç baina, ene dainii gal gulamtani Alas Dorono kizagaar baina.

Imperialiistnar bolkodoo şine bolko dainiigi kriizeseer multarka arga geze yzedeg. Iigeze multarka jabadalaa bol tedener kapitaaltanii baidaliigi kebeereni bailgaza, negen keseg imperialiistnaraas negee kesegee daraza diileed, negen keseg eridelдegçedees negee kesegee diileed, diildesen oronuudiingaa gazar usa. delgyyriigi bulimtaran abça gyicedkeke sanaltai baina geeçe,

Kitad ulasiin neleeken jike kubi gazarta zeblelte kubiskal kiigeed, kitadiin Ulaan Cereg jikeken bekizeze baigaa jubadal, Ispaaniiin kubiskal çusata bosolgo kiike jabadaltalgaar engerçe baigaa ediin zasagiin ba ulas teriin zogsolto, Germaaniiin kedelmeriçenii faşiistnuudaar tulaza çusa uraskasan baildaan, Fraanca ulasiin dotorki ergen olon temenees dainiigi ecergyyceze baigaa kedeleenii eselte, Japoon. Inedkeg, Jugoslaavi ulasta garsan tariaaçanii kubiskalta bosolgonuud kadaa bykii kapitaalta ulasuudiin dotor kubiskaliin kedelgeen ergen delger foormotoi bolzo, zarim oronuudiigi (Poolşo, Germaani) kubiskaliin kriizeste ton oirokon boltolo abaaçaza baigaa daidaliigi gerçelne geeçe.

Kubiskalta erniltiin neleende cokigdozo, odoogiin kriizesees tyryynii faşiis digtatuura togtoson (Poolşo, Itaali, Jugoslaavi) oronuudtaç gesen faşiismiin unaka jabadal yzegdeze baina.

Ene barimtanuudiigi yndese bolgozo, tus pleenymees batalan togtooson zyiledeni: bykeli byke delekein imperialiismiin baidal ba kedeken tomo jike kapitaalta oronuudiin dotorki baidal kadaa ulam ulam togtuurigyi bolzo baina; kubiskaluud ba dainuudiin tyryyçiin jike dobtolgiin yjede jivroopiin kede keden oronuudta, kedelmeriçen angiiin daragdasanii syyleer garsan, kapitaliismiin zişee dotorki tokonil duusaad, anginuud ba ulasuudiin kooroondo garka aikabtar jike baildaanuud ba kubiskaluudiin tulaldaan garkaa baina, gezei.

Tere baitagai tus pleenymees temdeglekedee, imperialiis sisteemiin dotorki gol gol uulzal belçer gazaruudta esergyy tesergyy kycenyyd tailagdaza baina gezei. Kominteern bol olon tementei ulam bekieer kolboldozo, olon temenee tyryylen udaridaza, olon temenii temeceliigi emkidken zokioozo, zasagiigi abkiin tula temeceke temeceliin kemzeede kyrgekiin tula kamag kyce çadalaa gargan oroldoko baina. Çukam uçar iimiin tula kominteern bol odoo cagta kapitaaliin dobtolgo ba karkis jabadaliigi esergyyceze, oirtozo baigaa şine imperialiis baildaa ba SSSR-iigi esergyycen cemerçe orokoor baigaa dobtolgiigi esergyyceke jabadaliigi eeriingee gol çukala zorilgo bolgozo baina.

Prolitaarinariin kubiskaliigi byrin byteekeer gyicedkeke gol uçar nekeceleni kadaa, kedelmeriçen angi eeree bolkoos gadana, olon temeniigi oroilon udaridaza çadaka yneeree bolşoviig nam manlai udaridagçatai baika keregtei. Ene kojor uçar nekecel ygeigeer kubiskaliin deberelte garaad, prolitaarinarta ilaltiigi egçe çadaka ygei. Iimiin tula komuniis namuud bol ene cag kyrtele prolitaarinaraa beledkeed, tere cagiin aldal ygei dyyren byteekeer keregleke jabadaliigi eeriingee zorilgo bolgozo baina.

Bykii kominteern ba tyynii keltes salbari byriin emene baiza baigaa strateegiin zorilgo kadaa proolitaarinariin digtatuuriin telee temecekiin tula kedelmeriçen angiiin olonkiiigi bejedee tataza abka jabadal bolno. Zarim keden (Kitad, Ispaani, Germaani, Poolşo) ulasuudta bolkodoo ene zorilgiigi ton bogonikon cagiin dotor şiidkeke keregtei bolood baina.

Kedelmeriçen angiiin olonkiiigi bejedee tataza abka jabadaliigi imagta sociaal - dimokraadnariigi esergyyceze eris şuudaar temeceke temecel kiize, imagta byrziitenii olon niitiin gol tyşeg bolson tere namiin olon temenii neleeniigi takalbal bejelyylen gyicedkeze bolno. Sociaal-demokraadnar kadaa şine „zyynii“ turşalga kiize baina. Edener bol socaliism gedeg ygeer naadan kiize baina. Edener bol zarim zarim gazaruudta olon temenii zogsolto kiigtii geze uriaaldag boloo. Komuniistanuud kadaa sociaal - demokraadnariin socaliism gedeg kooson ygiigi kudal kurmagiini ongoilgoko josotoi. Sociaal demokraadnar „zyynii“ turşalganuud bol kapitaliism ba byrziitenii ulasiin tukai kooson sanal yregdelyyd tasarsaniigi ergen olon temende yzyylze baina. KIGK-iin 12 pleenymiin şiidkeberinyydiin josoor negedkemel froontiin taagtikiigi ula yndese bolgozo, komuniistnar kadaa olon temenee daiçalza, tedenii zorigiigi bekizyylze, prolitaarinariin digtatuuriin telee temeceke temecelde kyrgene. Komuniistnar bol faabrik zavuuduudiigi byrziitenii ulasiin „medelde kuriaan abka jabadaliin“ tukai sociaal demokraadnariin gargagsan sanaliigi esergyyceze, yiledberiiin bagaza keregseliigi prolitaari ulasiin medelde kuriaaka gesen ynen jabadaliigi tabizai.

Komuniis internacionaalaas eeriingee tuiliin çukala gol zorilgonuudiin negen bolgozo, olon temenii ulas teriin zogsoltiigi beledken, ergeneer jabuulka jabadaliigi erkileke geze togtoozoi. Iimede Germaani ba Poolşiin komuniis namuudiin emene komuniis internacionaalaas ulas teriin olon temenii zogsoltiigi komuniistnariin udaridalgiin dooro kiike josotoi geze togtoozoi.

12 dugaar pleenymees komuniis namuudiin azalda edii tedii Jikeken sula gazaruud bii geseni kadaa: Komuniis namuud bol ediin zasagiin zogsoltiigi zokioo baiguulka jabadalda zokistoi saikan uçar baidaluud baisaniigi kereglee ygei: Men tyynçelen edii tedii gazarta faşiism ba kapitaliismiin dobtolgiigi esergyyceze, olon temenee ulas teriin zogsolto kiiker boskoozo çadaa ygei: Imperialiis oronuudta garsan komuniis namuudiin bytemze gyicedkelyydeni Japoon ulasta ceregiin zebseg zeeke jabadaliigi saatuulza çadaa ygei. KIGK-iin pleenym bol komuniis namuudiigi ene dutuunuudaa bogonikon cagiin dotor ygei bolgokiigi uriaalazai.

Ene pleenym bol komuniis internacionaaliin jikeken urgaza, bekizeseniigi yzyylzei. Bykii jike tomo ulasuudta komuniis namuud bol byrimesen bolşcviig namuud bolzo çadazai. şine kubiskaluud ba dainuudiin dobtolgodo orozo baigaa odoogiin yjiin, imperialiis dain baildaan ba kubiskaluudiin dobtolgonii tyryyçiin yjees ondoo bolko ilgaani iime baina.

Iimiin tula kominteern urda baiza baigaa dain baildaanuud bol ylemze kecyy çanga ba kede keden orondo şiidkekii çanartai baika baina.

Komuniis internecionaal bol bolşoviig zuramiin telee, baruun, „zyynii“ oportuniism ba ajadan dagaldaka jadadaltai temeceseer, troockiism, Zinoovjev, Bukaarin, Braandler, Logstoonii (ameerka) surtaluudiigi esergyyceseer urgan eedee bolzo, bekizesen baina. KIGK-iin pleenyym bol bykii eeriingee salbarinuudiigi uriaalkadaa, zarim namuudiin baruunii ermelzelgenyyd (Embeerdro), men tyynçelen „zyynii“ segtaanta KAKŞ) ba anaarki-siindikaliis (Ispaani) ermelzelgenyyd ba men eldebiin opoziiciin tasarkai tegderkiinyydiigi Troockiin „surtaliin“ udaridalga dooro jabaza negedkeke (Poolşo) gesen zabdalganuud bygediigi esergyyceze temecekiigi uriaalba.

SSSR-iin dotorki aguu jike gyicedkelyydiigi tuiliin ergeneer nebteryylke ba BK(b) Namiin bolşoviig bodolgiigi zyilçelen bykii çadalaaraa demzelsen tusalaka ba BK(b) Namiin kubiskalta temeceliin aguu jike turşalgiigi suralcaka jabadalda azalça olon temeniigi uriaalaad, KIGK-iin 12 dugaar pleenym kadaa sajakanaar bolkoo baigaa angiiin jike baildaanda komuniistnuud bol zasagiigi abkiin telee temeceke temecelde olon temenii ynen udaridagça bolzo jabaka geze bataar naidaba.

(Tebiin „Praavda“ soninii tyryyçiin ygyylel, telegraamaar abtaa).

NƟKƟD AA! Nojaabri 1—ees ekilen abkaar „B-M. Ynen“ soniigi zakiza abagtii.

AZB-iin yyryydiin şalgalta

Agaar zain bөlgөmyydiigi oronoo kamagaalka jabadaliin beki kerem bolgojaa

Lotorein bileediigi 100% taraaka

Agaar zain belgemiin byke kolbootiin 6 dugaar loterein bileedyydiin şyyberiiigi sugalalga kyrtele oroi 10 eder yldebe. Manai Buriaad Mongoliin respyyblig bol Agaar zain belgemiin 6 dugaar loterein bileedyydiigi taraasaniigaa zergeer ton syyliin suuri ezelze odoo ogtiaabriin 16 eder 123376 tekerigiin bileed taraagaa edii baina. B. M. respyybligiin Agaar zain belgemiin Teb zebleliin dergedeki loterein komiteed bolbol taraagdaa edii baisan bileedyydiin tukai asuudaliigi kelceed, **kolboonii kontooro, ed kereglegçediin kopiraaciin B. M. Kolboo Deede Yde kotiin zeblel** ede gurban emkinyydiin zygees 6 dugaar loterein bileedyydiigi taraaka jabadalda muukai oportuniisoor kandaza baisaniigi temdeglebe.

Eede gurban bol juuç kiil ygei baiza, manai olonii bejee kamagaalka jabadaliin baiguulaltanuudiigi tasalduulza baina. Ene zigşyyritei keregiigi kelceze lotorein komiteediin togtoosoni:

Dursagdasan bolzoriin gyiceketei zerge yldesen bileedyydiigi darui Agaar zain belgemiin T. Z-da iigeke ujalgataigaar, **Kolboonii kontooroos** bileed taraaka bolzoriigi ogtiaabri 25 kyrtele koişoluulka. taraaza çadaa ygei yldeesen bileedyydee darui Agaar zain belgemiin T. Z-da bucaakiigi **Ed kereglegçediin kopiraaciin B. M. kolboodo** duradkaka.

Niitiin agitaaciin kedelmeri jabuulza, (loozon şyyberinyydiigi ile gazarta kadaka) bileed kudaldaka tuskai gazaruudiigi baiguulza, yldesen bilieedyydiigi şyyberiiin sugalalga kyrtele cem taraakiigi Deede Ydiin kotiin zeblel ba byke agaar zain belgemiin aimagiin zeblelyydte duridkaka.

Aimaguuddaki baidal basala sain bişe keden aimaguud bol kede keden mingan tekerigiin bilieed taraaza çadaa ygei baina. Yligerlelebel: Bookonii, Koito Boigaliin rajoonuud ene eder kyrtele jamarç medee ilgee ygei. Oronoo kamagaalka çadaliigi bekizyylke çukala jabuulga bolko loterein bileedyydiigi taraaka jabadaliigi oportuniis josoor jabuulsanii ulamaas oronoo kamgaalka jabadaliin baiguulalta bol odoo yjede manai respyybligte tasald liin zanalta doro tabigdaad baina. Iimees Agaar zain belgemiin 6 dugaar loterein bilieedyydiigi 100% taraaka ba manai respyybligiin negeç azalçan bol 6 dugaar loterein bilieed ygei yldeke ygei tula yldesen arban konog dotor zokiko jabuulganuudiigi bolşovligiin şudarguu josoor erkilke çukala. Nam, yiledberiçenii eblelyydiin, niitiin ba ilangajaa komsomooliin emkinyyd bolbol loterein bilieedyydiigi taraaka jabadal bolbol oroniigoo bejee kamgaalka çadabariiigi bekizyylke kereg men geze sanaza, tus bilieedyydiigi taraaka jabadalda syyliin suuri ezelze baisan respyybligee Kizagaar ba SSSR dotor tyryyşiin suuri ezelze baigçadiin zergede oruulka zorilgo tabiza yldesen bilieedyydiigi taraaka jabadalda darui daiçalan oroko josotoi.

Oportuniis josoor kandaza, bilieediin taraalgiigi tasalduulza baigaa kolboonii kontooro ba ed kereglegçediin kopiraaciin BM kolboonii tukai byri şiryyn kemzee abka ton çukala.

C. B.

Ogtiaabriiin 29 ba 30 ederyydte Irkyy kotodo tiraaziin komiis kedelmerilze ekilne.

Oronoo kamagaalka jabadaliin baiguulaltada negeç mengenii yri ygei baika ba Agaar zain belgemiin 5 dugaar ba 6 dugaar loterein bilieedyydiigi negiigiç yldeel ygei cem taraaka gesen gol loozonuud doro Agaar zain belgemiin 6 dugaar byke kolbootiin loterein 21 dugaar zergiin tiraaziin komiis kedelmerideе orokoo baina. Manai Buriaad Mongoliin respyyblig bolbol 6 dugaar loterei bileedyydiigi taraalgiin talaar 113376 tekerigiin yritei baina. Ene yrinyydiin gol jikenki kubini Agaar zain belgemees jabuulagdaza baigaa oronoo kamgaalka jabuulganuudiigi oportuniis josoor yzeze, keregseel ygei baisan ed kereglеliin kopiraaciin B. M. ba kolboonii kontooro kojor deere azai. Ton tyryyçiin dutuu taraagça bol ed kereglegçediin Buriaad Mongoliin kolboo men. Ene bol 44000tek. bileed taraaka geze abasan aad. oroi 4876 tek. 45 m. Agaar zain belgemde ilgebe. Kolboonii kontooro bolbol ed kereglegçediin B. M. kolboonoos dutuu ygei melekein kurdabçalaltai. Ene bol 34500 tek. bilieed absan aad, 1006 t. 90 men ilgebe.

7500 tek. bilieed absan Bookonii ba Koito Baigaliin aimaguudaas jamarç medee abtaa ygei.

Deede-Yde kotiin Zeblel bolbol 52500 tek. bilieed absan aad, ene bileedyydee muukai aaliaar taraaza baina. Kotiin zeblel bol eesedtee yldeeke bilieediin 30% cengees gadana 36750 tekerig Agaar zain belgemde eke josotoi baisan aad, oroi 28637-50 m. bujuu 78% ilgeed baina. Ene bol respyybligiin teb bolko olon zontoi kotodo iimeer taraaba.

Oronoo kamagaalka jabadaliigi ton ilete oportuniis josoor yreze baisaniigi ene bygede gereçelne.

Buriaad oronii niite olon temen bol loterein bilieed taraaka talaar respyybligee SSSR dotor syyliin suurida bailgaka ygei. karin ton bogonikon bolzor dotor bilieedyydiigi zuun kubi taraaka ba loterein bileed ygeigeer negeç azalçaniigi yldeeke ygei ujalgatai.

A. Ilijiinskii

Koito agiin agaar zain bөlgөmiin yyriigi darui şinedken baiguulka

Koito Agiin somonii agaar zain beldemiin yyr jamarç kedelmeri jabuulna ygei, yyriin nere zyygeed eeree bytene gesen oportuniis yzelde şyteze baina. Yyriin daraga ba surguuliiin bagşa Asalkaanov gegçe yyriin kedelmeriigi baakanç ankaradag ygei. Koito agiinkin bol oronoo kamgaalka jabadaliin beki kerem bolko josotoi agaar zain belgemiin kedelmeriigi darui şinedken baiguulka ujalgatai baina. Agaar zain belgemiin Agiin aimagiin zeblel bol yyniigi ankarça, yyriin kedelmeriiigi udaridan saizaruul.

„Ynenii“ gabşagai bolbosorogço negen.

Sanalaa tabika

DEEDE - YDE. Men aimagiin nileed olon somonuudta agaarzain belegemiin yyryyd baina. Ede yyryydiigi nam, komsomooliin yyryyd ba tedenii daraganar ankı ane ygei. Zişeelbel: Dabaatiin, Doodoilkiiin, Acagadiin, Ibolgiin, Kaliuunovskiin ba Gyrelbiin somonuudta kamta 20 çikam oso-giin yryyd baibaç, negeç yyriin geşyydiin ba kamtiin kural boldog ygei, ceregiin beledkel jike sula jabadag, kezee jamarç cagta, jamar surguuli kiikee medeke ygei baina. Gadana zurgaan saraas nege zil kyrtele osogiin yyriin geşyyd bol, geşyynii teleberiiigi telesen ygei.

Ene yyryyd bol kedelmerileke teseb ygei azai. OSO-giin lotorein bileedyyd kede keden kesegeer geşyydiin duuda taraagdasan aad, mengiigini cugluulagdaa ygei baina. Arad niitiin dunda zokistoi sain nebterelgiin kedelmeri, ene yyryyd ogto kiisen ygei.

Ene nutaguudiin namiin yyryyd ba aimagiin Agaar-zain belegemiin zeblel ankaragtii.

Ynenii poosto V. N.

Soniniigi erkilegçe C. Dondobiin

В.-Удинск, Тип. БГИ, зак. № 2707 Бурлит № 252. Тираж 8800.